

جمهوری اسلامی ایران  
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

واژه‌ها و اصطلاحات پایه اکتشاف،  
استخراج و فرآوری مواد معدنی

نشریه شماره ۵۶۷

وزارت صنعت، معدن و تجارت  
معاونت امور معدن و صنایع معدنی  
دفتر نظارت و بهره‌برداری معدن

معاونت نظارت راهبردی  
امور نظام فنی

<http://www.mim.gov.ir>

Nezamfanni.ir





بسمه تعالیٰ

ریاست جمهوری

معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور

شماره:	۱۰۰/۹۸۲۶۳	بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران
تاریخ:	۱۳۹۱/۱۱/۲۳	
موضوع: واژه‌ها و اصطلاحات پایه اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی		

به استناد ماده (۲۳) قانون برنامه و بودجه و ماده (۶) آیین‌نامه استانداردهای اجرایی طرح‌های عمرانی - مصوب سال ۱۳۵۲ و در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور (موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۶۷/ت ۴۲۳۳۹ تاریخ ۱۳۸۵/۴/۲۰ هیأت محترم وزیران)، به پیوست نشریه شماره ۵۶۷ امور نظام فنی، با عنوان «واژه‌ها و اصطلاحات پایه اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی» از نوع گروه سوم ابلاغ می‌شود.

رعایت مفاد این ضابطه برای دستگاه‌های اجرایی، مشاوران، پیمانکاران و سایر عوامل ذی‌نفع نظام فنی و اجرایی، در صورت نداشتن خوبابط معتبر بهتر، از تاریخ ۱۳۹۲/۲/۱ اجباری است.



## اصلاح مدارک فنی

### خواننده گرامی:

امور نظام فنی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، با استفاده از نظر کارشناسان برجسته مبادرت به تهیه این نشریه نموده و آن را برای استفاده به جامعه مهندسی کشور عرضه نموده است. با وجود تلاش فراوان، این اثر مصون از ایرادهایی نظیر غلط‌های مفهومی، فنی، ابهام، ابهام و اشکالات موضوعی نیست.

از این‌رو، از شما خواننده گرامی صمیمانه تقاضا دارد در صورت مشاهده هرگونه ایجاد و اشکال فنی

مراقب را به صورت زیر گزارش فرمایید:

- ۱- شماره بند و صفحه موضوع مورد نظر را مشخص کنید.
- ۲- ایجاد مورد نظر را به صورت خلاصه بیان دارید.
- ۳- در صورت امکان متن اصلاح شده را برای جایگزینی ارسال نمایید.
- ۴- نشانی خود را برای تماس احتمالی ذکر فرمایید.

کارشناسان این امور نظرهای دریافتی را به دقت مطالعه نموده و اقدام مقتضی را معمول خواهند داشت.

پیش‌آپیش از همکاری و دقت نظر جنابعالی قدردانی می‌شود.

نشانی برای مکاتبه: تهران، میدان بهارستان، خیابان صفی علیشاه، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، امور نظام فنی، مرکز تلفن ۳۳۲۷۱  
Email:[info@nezamfanni.ir](mailto:info@nezamfanni.ir) web: <http://nezamfanni.ir>



## بسمه تعالی

### پیشگفتار

نظام فنی و اجرایی کشور (مصوبه شماره ۴۲۳۳۹/ت ۳۳۴۹۷ ه مورخ ۱۳۸۵/۴/۲۰ هیات وزیران) به کارگیری معیارها، استانداردها و ضوابط فنی در مراحل تهیه و اجرای طرح و نیز توجه لازم به هزینه‌های نگهداری و بهره‌برداری در قیمت تمام شده طرح‌ها را مورد تأکید جدی قرار داده است و این امور به استثناد ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه و نظام فنی اجرایی کشور وظیفه تهیه و تدوین ضوابط و معیارهای فنی طرح‌های توسعه‌ای کشور را به عهده دارد. از اقدامات اساسی در راه اجرای برنامه تهیه ضوابط و معیارهای معدن، تدوین تعاریف و مفاهیم فعالیت‌های معدنی در زمینه‌های اکتشاف، استخراج و فرآوری است. اولین قدم در این مورد، انتخاب واژه‌ها و اصطلاحاتی است که بیش از همه در ادبیات معدنی ایران کاربرد دارد و بدین منظور تمام کتاب‌های دانشگاهی موجود مورد بررسی قرار گرفته و اصطلاحات متداول آن‌ها انتخاب و سپس از بین معادل‌های فارسی موجود، مناسب‌ترین آن‌ها برگزیده شده است. از سوی دیگر از آنجا که بسته به نوع واژه‌ها، حداقل شرح لازم برای هر یک از آن‌ها متفاوت بوده، لذا تشریح ارایه شده از نظر حجم یکسان نیست و این امر به ماهیت واژه بستگی دارد.

مدخل اصلی هر واژه در داخل پرانتزی در کنار معادل فارسی آن درج شده است تا خواننده بتواند دریابد که کاربرد اصلی واژه در کدام یک از شاخه‌ها در هر یک از فعالیت‌های اکتشافی، استخراجی و فرآوری است.

این مجموعه شامل تعاریف و مفاهیم در فعالیت‌های معدنی است که واژه‌ها و اصطلاحات هر یک از مراحل اکتشاف، استخراج و فرآوری در آن به ترتیب الفبای انگلیسی تنظیم شده است.

در تهییه این نشریه برخی از واژگان نشریات واژه‌ها و اصلاحات پایه اکتشاف، استخراج و فرآوری مربوط به نشریه‌های شماره ۳۲۸ و ۴۴۱ معاونت برنامه‌ریزی راهبردی ریس جمهور مورد بازنگری قرار گرفتند و اشکالات تایپی مربوطه نیز رفع شده‌اند. با همه‌ی تلاش انجام شده قطعاً هنوز کاستی‌هایی در متن موجود است که إن‌شاء‌ا... کاربرد عملی و در سطح وسیع این نشریه توسط مهندسان موجبات شناسایی و برطرف نمودن آن‌ها را فراهم خواهد نمود.

در پایان، از تلاش و جدیت جناب آقای مهندس غلامحسین حمزه مصطفوی و کارشناسان امور نظام فنی همچنین جناب آقای مهندس وجیه‌ا... جعفری مجری محترم طرح تهیه ضوابط و معیارهای فنی بخش معدن کشور در وزارت صنایع و معدن، کارشناسان دفتر نظارت و بهره‌برداری معدن و متخصصان همکار در امر تهیه و نهایی نمودن این نشریه، تشکر و قدردانی می‌نماید. امید است شاهد توفيقی روزافزون همه‌ی این بزرگواران در خدمت به مردم شریف ایران اسلامی باشیم.

معاون نظارت راهبردی

بهمن ۱۳۹۱

## مجری طرح

معاون امور معادن و صنایع معدنی - وزارت صنایع و معادن

آقای وجیه‌ا... جعفری

## اعضای شورای عالی

کارشناس ارشد مهندسی صنایع  
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری

خانم فرزانه آقارمضانعلی

کارشناس مهندسی معدن  
سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور

آقای بهروز بربنا

کارشناس مهندسی معدن  
وزارت صنایع و معادن

آقای وجیه‌ا... جعفری

کارشناس ارشد زمین‌شناسی  
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری

آقای عبدالعلی حقیقی

کارشناس ارشد زمین‌شناسی  
وزارت صنایع و معادن

آقای عبدالرسول زارعی

کارشناس ارشد مهندسی معدن  
سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور

آقای ناصر عابدیان

کارشناس ارشد مهندسی معدن  
دانشگاه صنعتی امیرکبیر

آقای حسن مدنی

کارشناس ارشد مهندسی معدن  
سازمان نظام مهندسی معدن

آقای هرمز ناصرنیا

## اعضای کارگروه تنظیم و تدوین

دکترای مهندسی فرآوری مواد معدنی  
دانشگاه صنعتی امیرکبیر

آقای مهدی ایران‌نژاد

کارشناس ارشد زمین‌شناسی  
وزارت صنایع و معادن

آقای عبدالرسول زارعی

دکترای مهندسی مکانیک سنگ  
دانشگاه صنعتی امیرکبیر

آقای مصطفی شریف‌زاده

کارشناس ارشد مهندسی معدن  
دانشگاه صنعتی امیرکبیر

آقای حسن مدنی

دکترای زمین‌شناسی اقتصادی  
دانشگاه تربیت معلم

آقای بهزاد مهرابی

## اعضای گروه هدایت و راهبری پروژه

رئیس گروه امور نظام فنی

خانم فرزانه آقارمضانعلی

کارشناس عمران امور نظام فنی

آقای علیرضا فلسفی

رئیس گروه ضوابط و معیارهای معاونت امور معدن و صنایع معدنی

آقای علیرضا غیاثوند

# A

*abandoned mine*

معدن متروکه (معدن زیرزمینی)

*abandoned working*

حفریه معدنی متروکه (معدن زیرزمینی)

*abrasive*

ساینده (عمومی فرآوری)

*absolute humidity*

رطوبت مطلق (تهویه)

*absolute roughness*

زبری مطلق (تهویه)

*absorption*

جذب (عمومی فرآوری)

*absorption method*

روش جذب سطحی (خدمات فنی)

*abutment*

تکیه گاه (نگهداری)

*abutment load*

بار واردہ (نگهداری)

*abutment pillars*

پایه های بار بار (نگهداری)

*abyssal zone*

منطقه بس ژرف (زمین شناسی فیزیکی)

*access road*

راه دسترسی (عمومی)

*accessory minerals*

کانی های فرعی (کانی شناسی)

*accretion vein*

رگه افزایشی (زمین شناسی اقتصادی)

<i>accumulation</i>	انباشتگی (زمین آمار)
<i>accuracy</i>	صحت (عمومی)
<i>acetylene lamp</i>	چراغ کاربیتی (خدمات فنی)
<i>acicicular</i>	ذرات سوزنی شکل (عمومی فرآوری)
<i>acid battery</i>	باتری اسیدی (خدمات فنی)
<i>acid leaching</i>	فروشویی اسیدی (هیدرومالتالورژی)
<i>acid mine drainage (AMD)</i>	زهاب اسیدی معادن (محیط زیست)
<i>acid-base indicator</i>	شاخص اسید- باز (ژئوشیمی)
<i>acid complexes</i>	کمپلکس‌های اسیدی (ژئوشیمی)
<i>actinide elements</i>	آکتینیدها (ژئوشیمی)
<i>activated carbon</i>	کربن فعال (هیدرومالتالورژی)
<i>activation</i>	فعال سازی شیمیایی (فلوتاسیون)
<i>activation energy</i>	انرژی فعالیت (ژئوشیمی)
<i>activator</i>	فعال کننده (فلوتاسیون)
<i>active span</i>	دهانه فعال (mekanik سنگ)
<i>active support</i>	سیستم نگهداری فعال (نگهداری)
<i>active workings</i>	حفریات معدنی فعال (معدن زیرزمینی)
<i>activity</i>	فعالیت (ژئوشیمی)
<i>additive</i>	افزودنی (عمومی فرآوری)
<i>additive Index</i>	شاخص جمعی (ژئوشیمی)
<i>adhesion</i>	چسبندگی (فلوتاسیون)
<i>adhesive weight</i>	وزن چسبیده (ترابری)

<i>adiabatic process</i>	فرآیند بی‌دررو (تهویه)
<i>adit</i>	تونل بازکننده (معدن زیرزمینی)
<i>adit level</i>	طبقه (معدن زیرزمینی)
<i>adjuvant</i>	ماده شیمیایی کمکی (فلوتاسیون)
<i>adsorbate</i>	جذب شونده (فلوتاسیون)
<i>adsorbent</i>	جذب کننده (فلوتاسیون)
<i>adsorption</i>	جذب سطحی (فلوتاسیون)
<i>adsorption factor</i>	ضریب جذب (خدمات فنی)
<i>adsorption method</i>	روش جذب سطحی (خدمات فنی)
<i>advance</i>	پیشروی (معدن زیرزمینی)
<i>advance rate</i>	آهنگ پیشروی (معدن زیرزمینی)
<i>advance stripping</i>	پیش باطله‌برداری (معدن رو باز)
<i>advanced gate</i>	تونل پیشرو (معدن زیرزمینی)
<i>advancing longwall method</i>	روش جبهه کار بلند پیشرو (معدن زیرزمینی)
<i>advancing method</i>	روش پیشرو (معدن زیرزمینی)
<i>aeration</i>	هوادهی (فلوتاسیون)
<i>aeration zone</i>	ناحیه هوادار (آب‌های زیرزمینی)
<i>aerofall mill</i>	آسیای آیروفال (خردایش)
<i>aeroflotation</i>	آیروفلوتاسیون (فلوتاسیون)
<i>aerophilic</i>	هواخواه (فلوتاسیون)
<i>aerophobe</i>	هواران (فلوتاسیون)
<i>aerophobic</i>	هواران (فلوتاسیون)

<i>aerophyle</i>	هوادوست (فلوتاسیون)
<i>aerosol</i>	آیروسول (فلوتاسیون)
<i>after cooler</i>	سردکننده انتهایی (خدمات فنی)
<i>agglomerate</i>	جوش سنگ آتش فشانی (سنگ‌شناسی)
<i>agglomeration</i>	کلوخه‌سازی (عمومی فرآوری)
<i>agglomeration flotation</i>	فلوتاسیون تجمعی (فلوتاسیون)
<i>aggregate</i>	سنگدانه (عمومی)
<i>aggregation</i>	تجمع (عمومی فرآوری)
<i>agitation</i>	هم زدن (فلوتاسیون)
<i>agitator</i>	همزن (فلوتاسیون)
<i>air bubble</i>	حباب هوا (فلوتاسیون)
<i>air classifier</i>	کلاسیفایر هوایی (دانه‌بندی)
<i>air conditioning</i>	مطبوع سازی هوا (تهویه)
<i>air course</i>	راهرو تهویه (تهویه)
<i>air crossing</i>	پل هوا (تهویه)
<i>air curtain</i>	پرده هوا (تهویه)
<i>air cyclone</i>	سیکلون هوایی (دانه‌بندی)
<i>air drift</i>	تونل تهویه (معدن زیرزمینی)
<i>air drilling</i>	چالزنی با هوای فشرده (چالزنی)
<i>air front</i>	جبهه هوا (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>air intake</i>	هواراه ورودی (معدن زیرزمینی)
<i>air leakage</i>	نشت هوا (تهویه)

<i>air lock</i>	هوابند (تهویه)
<i>air receiver</i>	مخزن هوای (خدمات فنی)
<i>air shaft</i>	چاه هوای (تهویه)
<i>air split</i>	انشعاب هوای (تهویه)
<i>air table</i>	میز هوایی (جدایش ثقلی)
<i>air way</i>	راهرو هوای (تهویه)
<i>airblast</i>	لرزش هوای (آتشباری)
<i>airborne geophysics</i>	ژئوفیزیک هوابردی (ژئوفیزیک)
<i>airdox</i>	هواباری (آتشباری)
<i>air-lift pump</i>	تلمبه هواران (ابکشی)
<i>air mass</i>	توده هوای (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>air-stowing machine</i>	ماشین خاکریز بادی (معدن زیرزمینی)
<i>alkaline battery</i>	باطری قلیایی (خدمات فنی)
<i>alkaline earth metals</i>	فلزات قلیایی خاکی (ژئوشیمی)
<i>alkaline metals</i>	فلزات قلیایی (ژئوشیمی)
<i>alkaline rocks</i>	سنگ‌های قلیایی (سنگ‌شناسی)
<i>allocating system</i>	سیستم تخصیص (ترابری)
<i>allochemical metamorphism</i>	دگرگونی با ترکیب شیمیایی متغیر (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>allowable stripping ratio</i>	نسبت باطله‌برداری مجاز (معدن روباز)
<i>alluvial mining</i>	معدنکاری آبرفتی (عمومی استخراج)
<i>alteration</i>	دگرسانی (سنگ‌شناسی)
<i>alteration</i>	دگرسانی (زمین‌شناسی اقتصادی)

<i>alteration halo</i>	حاله دگرسانی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>alteration zoning</i>	منطقه‌بندی دگرسانی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>altitude correction</i>	تصحیح ارتفاع (ژئوفیزیک)
<i>alunitization</i>	آلونیتی شدن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>amalgam</i>	ملقمه (جداش)
<i>amalgamation</i>	ملقمه‌سازی (جداش)
<i>amine collectors</i>	کلکتورهای آمینی (فلوتاسیون)
<i>ammonium dynamite</i>	دینامیت آمونیومی (آتشباری)
<i>ammonium nitrate with fuel oil (ANFO)</i>	آنفو (آتشباری)
<i>amorphous</i>	نامتلور (عمومی)
<i>amphoteric collectors</i>	کلکتورهای آمفوتربی (فلوتاسیون)
<i>analytical error</i>	خطای تجزیه (ژئوشیمی)
<i>anatexite</i>	آناتکسیت (سنگ‌شناسی)
<i>anchor load cell</i>	بارسنج میل‌مهراری (نگهداری)
<i>andreasen pipette</i>	پیپت آندرسون (دانه‌بندی)
<i>anemometer</i>	بادسنج (تهویه)
<i>angle of nip</i>	زاویه درگیر شدن (خردادیش)
<i>angular</i>	گوشهدار (عمومی فرآوری)
<i>angular unconformity</i>	ناپیوستگی دگرشیب (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>anionic collector</i>	کلکتور آنیونی (فلوتاسیون)
<i>anionic flocculant</i>	لخته‌ساز آنیونی (فلوتاسیون)
<i>anisotropy</i>	ناهمسانگردی (عمومی)

<i>annulas</i>	فضای حلقوی (حفاری اکتشافی)
<i>anomaly</i>	آنومالی (ژئوشیمی)
<i>anomaly</i>	آنومالی (عمومی)
<i>antecedent rivers</i>	رودخانه‌های پیشین (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>anthracosis</i>	آنتراکوزیس (تهویه)
<i>anticline</i>	تاقدیس (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>anticlinorium</i>	تاقدیس شکنجی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>antistatic detonator</i>	چاشنی آنتی‌استاتیک (آتشباری)
<i>aperture</i>	چشم‌هه سرند (دانه‌بندی)
<i>aperture</i>	بازشدگی (mekanik سنگ)
<i>apex</i>	ته‌ریز (جدایش)
<i>apex</i>	قله‌چین (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>apparent dip</i>	شیب ظاهری (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>approximate analysis</i>	تجزیه جزیی (زغال‌سنگ)
<i>aqueous dispersion halos</i>	هاله‌های پراکنشی آبی (ژئوشیمی)
<i>aquiclude</i>	ناترووا (آب‌های زیرزمینی)
<i>aquifer</i>	آبخیز (آب‌های زیرزمینی)
<i>aquifer loss</i>	افت آبخیز (آب‌های زیرزمینی)
<i>aquifuge</i>	مناطق بی‌آب (آب‌های زیرزمینی)
<i>arabic gum</i>	صمغ عربی (فلوتاسیون)
<i>arc action</i>	تشکیل تاق (نگهداری)
<i>arc arrangement</i>	آرایش قوسی (ژئوفیزیک)

<i>arch</i>	تاق (نگهداری)
<i>arch girder</i>	قاب قوسی (نگهداری)
<i>area mining method</i>	روش استخراج مسطحی (معدن روباز)
<i>areometer</i>	چگالی سنج (حفاری اکتشافی)
<i>argillic alteration</i>	دگرسانی رسی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>arithmetic mean method</i>	روش متوسطگیری ریاضی (ارزیابی ذخایر)
<i>articulated truck</i>	کامیون کمرشکن (ترابری)
<i>asbestosis</i>	آسبستوزیس (ایمنی)
<i>ash</i>	خاکستر (عمومی فرآوری)
<i>ash yield</i>	نسبت خاکستر (زغال‌سنگ)
<i>aspirator</i>	غبارگیر (ایمنی)
<i>assay</i>	عيار (عمومی فرآوری)
<i>assay</i>	عيار سنگی (عمومی)
<i>assay grade</i>	عيار (عمومی)
<i>assaying</i>	عيار سنگی (عمومی فرآوری)
<i>asset</i>	ملک (عمومی)
<i>asthenosphere</i>	سست‌گره (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>asthenosphere</i>	آستنتوسفر (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>asymmetrical fold</i>	چین نامتقارن (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>atkinson</i>	اتکینسون (تهویه)
<i>atmosphere</i>	هواگره (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>atomic absorption spectrophotometry</i>	اسپکتروفوتومتری جذب اتمی (ژئوشیمی)

<i>attrition mill</i>	آسیای سایشی (خردایش)
<i>Audio Frequency Magnetic Method (AFMAG)</i>	روش میدان مغناطیسی با فرکانس صوتی (ژئوفیزیک)
<i>auger</i>	مته مارپیچ (چالزنی)
<i>auger mining</i>	استخراج به وسیله مته مارپیچ (عمومی استخراج)
<i>auto activation</i>	فعال سازی خودبه خود (فلو تاسیون)
<i>autogenous mill</i>	آسیای خودشکن (خردایش)
<i>autotrophic bacteria</i>	باکتری اتوتروف (عمومی فرآوری)
<i>auxiliary fan</i>	بادبزن فرعی (تهویه)
<i>auxiliary functions</i>	توابع کمکی (زمین آمار)
<i>auxiliary ventilation</i>	تهویه فرعی (تهویه)
<i>availability</i>	آمادگی ماشین (حفر چاه و تونل)
<i>axial compressor</i>	کمپرسور محوری (خدمات فنی)
<i>axial flow fan</i>	بادبزن جریان محوری (تهویه)
<i>axial flow pump</i>	تلمبه محوری (آبکشی)
<i>axial plane</i>	سطح محوری (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>axial plane foliation</i>	تورق سطح محوری (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>axial trace</i>	اثر محوری (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>axial zonality</i>	منطقه‌بندی محوری (ژئوشیمی)
<i>axially symmetric extention</i>	طویل شدگی محوری متقارن (مکانیک سنگ)
<i>axially symmetric shortening</i>	کوتاه شدگی محوری متقارن (مکانیک سنگ)
<i>axis</i>	محور (عمومی)

# B

<i>back</i>	سقف (معدن زیرزمینی)
<i>back break</i>	عقبزدگی (آتشباری)
<i>back fill</i>	پرکننده (نگهداری)
<i>back filling</i>	پر کردن (عمومی استخراج)
<i>back hoe</i>	کچ بیل (ترابری)
<i>back stope</i>	استخراج بالارو (معدن زیرزمینی)
<i>back up system</i>	سیستم پشتیبانی (حفر چاه و تونل)
<i>back wall</i>	دیواره نهایی (آتشباری)
<i>background</i>	زمینه (عمومی)
<i>background value</i>	مقدار زمینه (ژئوشیمی)
<i>bacterial leaching</i>	فروشویی میکروبی (هیدرومتوالورژی)
<i>bahco separator</i>	جداکننده باکو (جدایش)
<i>balanced hoisting</i>	بالابری تعادلی (ترابری)
<i>ball</i>	گلوله (خردایش)
<i>ball clay</i>	رس توبی (زمین‌شناسی اقتصادی)

<i>ball mill</i>	آسیای گلوله‌ای (خردایش)
<i>ballast</i>	بالاست (تراپری)
<i>band</i>	باند (زغال سنگ)
<i>banded deposit</i>	کانسار نواری (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>banded iron formation (BIF)</i>	سازند آهن نواری (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>bank of cells</i>	ردیف سلول‌ها (فلوتاسیون)
<i>banka</i>	بانکا (عمومی اکتشاف)
<i>barchan</i>	بارخان (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>barograph</i>	فسارنگار (تهویه)
<i>barren solution</i>	محلول بی‌بار (هیدرومتوالورژی)
<i>barrow</i>	فرغون (تراپری)
<i>bartle's separator</i>	جداکننده بارتلز (جدایش)
<i>basal conglomerate</i>	کنگلومرای قاعده (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>base level</i>	سطح مبنای رودخانه (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>base line</i>	خط مبنا (عمومی)
<i>base metals</i>	فلزات پایه (عمومی)
<i>base metals</i>	فلزات پایه (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>base price</i>	قیمت پایه (اقتصاد معدنی)
<i>base rock</i>	سنگ بستر (ژئوتکنیک)
<i>basic flow</i>	جریان مبنا (آب‌های زیرزمینی)
<i>basic friction</i>	زاویه اصطکاک مبنا (مکانیک سنگ)
<i>basic selection unit</i>	واحد گزینش مبنا (زمین‌آمار)

<i>batac jig</i>	جیگ باتاک (جدايش)
<i>batch tests</i>	آزمایش‌های ناپیوسته (عمومی فرآوری)
<i>batholith</i>	باتولیت (سنگشناسی)
<i>bathyal zone</i>	منطقه ژرف (زمین‌شناسی عمومی)
<i>baum Jig</i>	جیگ بوم (جدايش)
<i>bayer process</i>	فرآیند بایر (متالورژی)
<i>beach mining</i>	معدنکاری ساحلی (عمومی استخراج)
<i>beach sand</i>	ماسه ساحلی (عمومی فرآوری)
<i>beaker decantation</i>	تهنشینی بشری (دانه‌بندی)
<i>beam</i>	تیر (نگهداری)
<i>bed</i>	طبقه (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>bed outcrop</i>	رخنمون (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>bedding</i>	بستر کاذب (جدايش)
<i>bedding</i>	لايه‌بندی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>bedding fault</i>	گسل لايه‌اي (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>bedding joint</i>	درزه لايه‌اي (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>bedding surface</i>	سطح لايه‌بندی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>bell</i>	زنگ (ایمنی)
<i>bell</i>	قیف (معدن زیرزمینی)
<i>belt</i>	نوار (ترابری)
<i>belt conveyor</i>	نوارنقاله (ترابری)
<i>belt feeder</i>	تغذیه‌کننده نواری (عمومی فرآوری)

<i>belt filter</i>	فیلتر نواری (عمومی فرآوری)
<i>belt idler</i>	هرزه‌گرد نوار نقاله (تراپری)
<i>belt take up</i>	تنظیم‌کننده کشش نوار (تراپری)
<i>bench</i>	پله (عمومی استخراج)
<i>bench</i>	پله (معدن روباز)
<i>bench blasting</i>	آتشباری پله‌ای (آتشباری)
<i>bench face</i>	جبهه‌کار (معدن روباز)
<i>bench height</i>	ارتفاع پله (معدن روباز)
<i>bench scale</i>	مقیاس پایه (عمومی فرآوری)
<i>bench slope</i>	شیب پله (معدن روباز)
<i>bench width</i>	عرض پله (معدن روباز)
<i>benching method</i>	روش استخراج پله‌ای (معدن روباز)
<i>bend screen</i>	سرند قوسی (دانه‌بندی)
<i>bendelari jig</i>	جیگ بندلاری (جدایش)
<i>berm</i>	خاکریز اطمینان (معدن روباز)
<i>bias water</i>	آب خطأ (فلوتاسیون)
<i>biased estimator</i>	تخمینگر اربیب (زمین‌آمار)
<i>biaxial stress field</i>	میدان تنش دومحوره (mekanik سنگ)
<i>bimodal</i>	دو اوجی (دانه‌بندی)
<i>bin</i>	بونکر (معدن زیرزمینی)
<i>bin</i>	سیلو (عمومی فرآوری)
<i>binomial distribution</i>	توزیع دوجمله‌ای (زمین‌آمار)

<i>bioherm</i>	بیوهرم (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>biological weathering</i>	هوازدگی زیستی (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>biosphere</i>	زیست‌کره (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>biostrome</i>	بیوستروم (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>biotechnology</i>	بیوتکنولوژی (عمومی فرآوری)
<i>bit</i>	سرمهته (چالزنی)
<i>bit</i>	سرمهته (حفاری اکتشافی)
<i>bituminous coal</i>	زغال بیتومینه (زغال‌سنگ)
<i>black powder</i>	باروت (آتشباری)
<i>blade centrifugal compressor</i>	کمپرسور پره‌دار (خدمات فنی)
<i>blade compressor</i>	کمپرسور تیغه‌ای (خدمات فنی)
<i>blade type bit</i>	سرمهته تیغه‌ای (چالزنی)
<i>blake jaw crusher</i>	سنگ‌شکن فکی بلاک (خرداش)
<i>blast hole</i>	چال (چالزنی)
<i>blast hole dewatering</i>	خشک کردن چال (آتشباری)
<i>blast man</i>	آتشبار (آتشباری)
<i>blasted burden</i>	بارسنگ واقعی (آتشباری)
<i>blasting</i>	آتشباری (آتشباری)
<i>blasting area</i>	محدوده آتشباری (آتشباری)
<i>blasting circuit</i>	مدار آتشباری (آتشباری)
<i>blasting gelatine</i>	ژلاتین انفجاری (آتشباری)
<i>blasting plan</i>	طرح آتشباری (آتشباری)

<i>blasting rod</i>	سننه (آتشباری)
<i>blasting velocity</i>	سرعت انفجار (آتشباری)
<i>bleeder entry</i>	راهرو تخلیه گاز (معدن زیرزمینی)
<i>blending</i>	همگن‌سازی (عمومی)
<i>blending</i>	اختلاط (عمومی فرآوری)
<i>blind deposit</i>	کانسار پنهان (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>blind ore</i>	کانسندگ پنهان (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>blind shaft borer</i>	ماشین حفر چاه (حفر چاه و تونل)
<i>blind working</i>	راهرو کور (معدن زیرزمینی)
<i>blinding</i>	گرفتگی چشمہ سرند (دانه‌بندی)
<i>block</i>	بلوک (معدن زیرزمینی)
<i>block</i>	کنده (نگهداری)
<i>block caving method</i>	روش استخراج تخریب توده‌ای (معدن زیرزمینی)
<i>block cutter</i>	قله بر (معدن روباز)
<i>block flexure toppling</i>	شکست خمشی واژگونی (mekanik سنگ)
<i>block kriging</i>	کریگینگ قطعه‌ای (زمین‌آمار)
<i>block model</i>	مدل بلوکی (معدن روباز)
<i>block size</i>	ابعاد بلوک (mekanik سنگ)
<i>block stone</i>	قواره سنگ (معدن روباز)
<i>block variance</i>	واریانس قطعه (زمین‌آمار)
<i>blocky and seamy rock</i>	سنگ بلوکی و لایه‌دار (mekanik سنگ)
<i>blower fan</i>	بادبزن دمنده (تهویه)

<i>blowing road</i>	هواراه ورودی (معدن زیرزمینی)
<i>body waves</i>	امواج جسمی (آتشباری)
<i>bolt</i>	پیچ (نگهداری)
<i>bond index</i>	اندیس باند (خردایش)
<i>bond law</i>	قانون باند (خردایش)
<i>booster</i>	بوستر (آتشباری)
<i>booster fan</i>	بادبزن تقویتی (تهویه)
<i>bootleg</i>	قسمت منفجر نشده چال (آتشباری)
<i>bore hole</i>	گمانه (حفاری اکتشافی)
<i>bore hole jack</i>	جک گمانه (مکانیک سنگ)
<i>bottom</i>	کف (عمومی استخراج)
<i>bottom charge</i>	خرج ته چال (آتشباری)
<i>bottom cut</i>	برش پایینی (آتشباری)
<i>boudinage</i>	بودیناز (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>Bouger anomaly</i>	آنومالی بوگر (ژئوفیزیک)
<i>Bouger correction</i>	تصحیح بوگر (ژئوفیزیک)
<i>boulder</i>	قله سنگ (عمومی استخراج)
<i>boundary</i>	مرز (عمومی استخراج)
<i>boundary element method</i>	روش عناصر مرزی (مکانیک سنگ)
<i>boundary methods</i>	روش‌های مرزی (مکانیک سنگ)
<i>boundary ventilation method</i>	روش تهویه کناری (تهویه)
<i>bowl classifier</i>	کلاسیفایر جامی (دانه‌بندی)

<i>box cut</i>	برش جعبه‌ای (معدن روباز)
<i>box fold</i>	چین جعبه‌ای (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>brake horse power (BHP)</i>	قدرت ترمز (تراپری)
<i>brake incline</i>	چاه مایل ترمزی (معدن زیرزمینی)
<i>brattice sheeting</i>	پرده هوا (تهویه)
<i>brazilian test</i>	آزمایش برزیلی (مکانیک سنگ)
<i>break even cut off grade</i>	عيار حد سربه‌سری (عمومی استخراج)
<i>break even stripping ratio (BESR)</i>	نسبت باطله‌برداری سربه‌سری (معدن روباز)
<i>break index</i>	شاخص شکست (حفر چاه و تونل)
<i>breakage function</i>	تابع شکست (خردایش)
<i>breaker prop</i>	ستون تخریب (معدن زیرزمینی)
<i>breakthrough</i>	میان‌بر تهویه (تهویه)
<i>breast</i>	جبهه‌کار (معدن زیرزمینی)
<i>breast stoping method</i>	روش استخراج جبهه‌کاری (معدن زیرزمینی)
<i>breasting jacks</i>	جک‌های جبهه‌کار (حفر چاه و تونل)
<i>breather tube method</i>	روش لوله وزش (نگهداری)
<i>bridge conveyor</i>	نوار حدواسط (تراپری)
<i>bridging force</i>	نیروی پل‌زدگی (فلوتاسیون)
<i>briquet</i>	بریکت (زغالسنگ)
<i>brisance</i>	قدرت خردکنندگی (آتشباری)
<i>british gum</i>	صمغ انگلیسی (فلوتاسیون)
<i>brittle fracture</i>	شکستگی ترد (مکانیک سنگ)

<i>broadside shooting</i>	آرایش کناره‌ای (ژئوفیزیک)
<i>browning movement</i>	حرکت براونی (عمومی)
<i>bubble</i>	حباب (فلوتاسیون)
<i>bucket</i>	جام (ترابری)
<i>bucket fill factor</i>	ضریب پر شدن جام (ترابری)
<i>bucket wheel excavator</i>	حفار بارکننده بیل چرخشی (ترابری)
<i>buckman table</i>	میز باکمن (جداشی)
<i>buffer blasting</i>	آتشباری ضرب‌خور (آتشباری)
<i>bulk</i>	توده (عمومی)
<i>bulk explosive</i>	ماده منفجره فله‌ای (آتشباری)
<i>bulk flotation</i>	فلوتاسیون تجمعی (فلوتاسیون)
<i>bulk sample</i>	نمونه کلی (نمونه‌برداری)
<i>bulk strength</i>	قدرت حجمی (آتشباری)
<i>bulldozer</i>	بولدوزر (ترابری)
<i>bump</i>	پوکیدن (معدن زیرزمینی)
<i>bunker</i>	بونکر (عمومی)
<i>bunton</i>	بانتون (معدن زیرزمینی)
<i>burden</i>	بارسنگ (آتشباری)
<i>buried residual halos</i>	هاله‌های مدفون بر جا (ژئوشیمی)
<i>burn hole</i>	چال خالی (آتشباری)
<i>button bit</i>	سرمه‌های دکمه‌ای (چالزنی)
<i>bypass</i>	کنارگذر (معدن زیرزمینی)

*by-product*

محصول جانبی (عمومی فرآوری)

# C

<i>cable bolt</i>	کابل مهاری (نگهداری)
<i>cable bridge</i>	پل کابلی (معدن روباز)
<i>cable connector</i>	اتصالی (خدمات فنی)
<i>cable drill</i>	ماشین حفاری کابلی (حفاری)
<i>cactus grab</i>	بارکننده کاکتوسی (ترابری)
<i>cage</i>	قفس (ترابری)
<i>cake</i>	کیک (عمومی فرآوری)
<i>calcination</i>	تكلیس (پیرومتری)
<i>caldera</i>	کالدرا (سنگشناسی)
<i>caliper logging</i>	روش قطرسنجی (چاهپیمایی)
<i>cambers</i>	طبقات خم شده (زمینشناسی ساختمانی)
<i>candela</i>	شمع جدید (خدمات فنی)
<i>cap</i>	کلاهک (نگهداری)
<i>cap crimper</i>	انبردست آتشباری (آتشباری)
<i>capacitive type geophone</i>	لرزهسنچ ظرفیتی (ژئوفیزیک)

<i>capacity</i>	ظرفیت (اقتصاد معدنی)
<i>capillary water</i>	آب مویین (آب‌های زیرزمینی)
<i>capillary zone</i>	منطقه مویین (آب‌های زیرزمینی)
<i>capital</i>	سرمایه (اقتصاد معدنی)
<i>capital expenditure</i>	هزینه سرمایه‌ای (اقتصاد معدنی)
<i>car</i>	واگن (ترابری)
<i>carbonatization</i>	کربناتی شدن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>carbonization</i>	کربنی شدن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>cardox</i>	کاردوکس (آتشباری)
<i>carrier</i>	حامل (ژئوشیمی)
<i>carrier flotation</i>	فلوتاسیون با حامل (فلوتاسیون)
<i>cartridge</i>	لول (آتشباری)
<i>cascading</i>	حرکت غلتشی (خردایش)
<i>casing</i>	لوله جداری (آب‌های زیرزمینی)
<i>casing</i>	لوله جداری (حفاری اکتشافی)
<i>cataclasite</i>	کاتاکلاستیک (سنگ‌شناسی)
<i>cataracting</i>	حرکت ریزشی (خردایش)
<i>catastrophic failure</i>	شکست ناگهانی (mekanik سنگ)
<i>cationic collector</i>	کلکتور کاتیونی (فلوتاسیونی)
<i>cationic flocculant</i>	لخته‌ساز کاتیونی (عمومی فرآوری)
<i>cationic flotation</i>	فلوتاسیون کاتیونی (فلوتاسیون)
<i>cationic surfactant</i>	سطح‌ساز کاتیونی (فلوتاسیون)

<i>caunche</i>	کف کنی (معدن زیرزمینی)
<i>cave</i>	تخریب (معدن زیرزمینی)
<i>cave</i>	غار (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>cave in</i>	فروکش کردن (معدن زیرزمینی)
<i>cave line</i>	خط تخریب (نگهداری)
<i>caved zone</i>	منطقه تخریب شده (نگهداری)
<i>caving methods</i>	روش‌های استخراج تخریبی (معدن زیرزمینی)
<i>cavitation</i>	کاویتاسیون (آبکشی)
<i>cell to cell flotation</i>	فلوتاسیون سلول به سلول (فلوتاسیون)
<i>cement grout</i>	دوغاب سیمان (ژئوتکنیک)
<i>cementation</i>	سمنتاسیون (هیدرومتوالورژی)
<i>center cutter</i>	ابزار برش مرکزی (حفر چاه و تونل)
<i>center-line tailings dam</i>	سد باطله با خط مرکزی بر جا (عمومی فرآوری)
<i>central limit theorem</i>	قضیه حد مرکزی (زمین‌آمار)
<i>central ventilation method</i>	روش تهویه مرکزی (تهویه)
<i>centrifugal classifier</i>	کلاسیفایر مرکز گریز (جدایش)
<i>centrifugal pump</i>	تلمبه گریز از مرکز (آبکشی)
<i>centrifuge</i>	سانتریفیوز (عمومی فرآوری)
<i>chain conveyor</i>	ناو زنجیری (ترابری)
<i>chain feeder</i>	تغذیه کننده زنجیری (عمومی فرآوری)
<i>chance cone</i>	مخروط چانس (جدایش)
<i>change house</i>	رخت کن (عمومی)

<i>channel sampling</i>	نمونه‌برداری شیاری (نمونه‌برداری)
<i>characteristic minerals</i>	کانی‌های شاخص (سنگ‌شناسی)
<i>charge</i>	بار آسیا (خردایش)
<i>charge</i>	خرج (آتشباری)
<i>charging</i>	خرج گذاری (آتشباری)
<i>charging rod</i>	سننه (آتشباری)
<i>chelates</i>	چلیپتزر (ثئوشیمی)
<i>chemical controls</i>	کنترل کننده‌های شیمیایی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>chemical weathering</i>	هوازدگی شیمیایی (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>chemisorption</i>	جذب سطحی شیمیایی (عمومی فرآوری)
<i>chernozem</i>	چرنوزم (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>chevron fold</i>	چین جناغی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>chisel bit</i>	سرمهه اسکنه‌ای (چالزنی)
<i>chloritic alteration</i>	دگرسانی کلریتی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>chloritization</i>	کلریتی شدن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>chock</i>	گوه (نگهداری)
<i>chute</i>	ریزشگاه (عمومی)
<i>chute</i>	ریزشگاه (معدن زیرزمینی)
<i>chute system</i>	روش استخراج ریزشی (معدن زیرزمینی)
<i>circuit tester</i>	مدارسنج (آتشباری)
<i>circuit-breaker</i>	مدارشکن (خدمات فنی)
<i>circular failure</i>	شکست دایره‌ای (mekanik سنگ)

<i>circular slide</i>	لغزش دایره‌ای (مکانیک سنگ)
<i>circulating load</i>	بار در گردش (خردایش)
<i>clamshell</i>	بیل منقاری (ترابری)
<i>clamshell hoist</i>	جرثقیل حفار (حفر چاه و تونل)
<i>clamshell loader</i>	بارکننده بیل منقاری (ترابری)
<i>clarification</i>	زلال سازی (جدایش)
<i>clark concentration</i>	غله‌ت کلارک (ژئوشیمی)
<i>classification</i>	طبقه‌بندی (دانه‌بندی)
<i>classifier</i>	کلاسیفایر (دانه‌بندی)
<i>clastic</i>	آواری (سنگ‌شناسی)
<i>cleaner cell</i>	سلول شستشو (فلوتاسیون)
<i>cleaning</i>	شستشو (جدایش)
<i>cleat</i>	درزه‌های زغال (زغال سنگ)
<i>clerici solution</i>	محلول کلرسی (جدایش)
<i>climatic criteria</i>	معیارهای آب و هوایی (عمومی اکتشاف)
<i>closed circuit</i>	مدار بسته (خردایش)
<i>closed network</i>	شبکه بسته (خدمات فنی)
<i>closed shield</i>	سپر بسته (حفر چاه و تونل)
<i>closed size setting (C.S.S)</i>	گلوگاه در حالت بسته (خردایش)
<i>cluster analysis</i>	تجزیه و تحلیل خوشه‌ای (ژئوشیمی)
<i>coagulant</i>	کواگولان (عمومی فرآوری)
<i>coagulation</i>	کواگولاسیون (عمومی فرآوری)

<i>coal</i>	زغال سنگ (زغال سنگ)
<i>coal briquette</i>	بریکت زغال سنگ (زغال سنگ)
<i>coal cutter</i>	زغالبر (معدن زیرزمینی)
<i>coal dust</i>	گرد زغال (ایمنی)
<i>coal dust explosion</i>	انفجار گرد زغال (ایمنی)
<i>coal face</i>	جبهه کار زغال (معدن زیرزمینی)
<i>coal field</i>	منطقه زغال خیز (زغال سنگ)
<i>coal measures</i>	سازندهای زغال دار (زغال سنگ)
<i>coal mining methods</i>	روش‌های استخراج زغال سنگ (معدن زیرزمینی)
<i>coal plough</i>	رنده زغال تراش (معدن زیرزمینی)
<i>coal rank</i>	رده زغال سنگ (زغال سنگ)
<i>coal washing</i>	زغالشویی (جدایش)
<i>coalification</i>	زغالی شدن (سنگ‌شناسی)
<i>cockade texture</i>	بافت کوکاد (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>coefficient of adhesion</i>	ضریب چسبندگی (ترابری)
<i>cogging</i>	شمع گذاری (نگهداری)
<i>cohesion</i>	نیروی هم‌چسبی آب (فلوتاسیون)
<i>coke</i>	کک (پیرومتوالورژی)
<i>coking</i>	کک شدن (سنگ‌شناسی)
<i>coking coal</i>	زغال سنگ کک شو (زغال سنگ)
<i>cokriging</i>	کوکریگینگ (زمین‌آمار)
<i>cold extraction</i>	استخراج سرد (ژئوشیمی)

<i>collapse</i>	فرو ریختن (معدن زیرزمینی)
<i>collar</i>	دهانه چاه (معدن زیرزمینی)
<i>collection zone</i>	ناحیه جمع‌آوری (فلوتاسیون)
<i>collector</i>	کلکتور (فلوتاسیون)
<i>colliery</i>	معدن زغال‌سنگ (عمومی استخراج)
<i>colloform texture</i>	بافت کلوفرم (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>column cell</i>	سلول ستونی (فلوتاسیون)
<i>colored melange</i>	آمیزه رنگین (سنگ‌شناسی)
<i>colorimetry</i>	رنگ‌سنجی (ژئوشیمی)
<i>column charge</i>	خرج میان چال (آتشباری)
<i>combed vein</i>	رگه شانه‌ای (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>combined connection network</i>	شبکه تهویه مرکب (تهویه)
<i>combined ventilation method</i>	روش تهویه ترکیبی (تهویه)
<i>commercial granite</i>	گرانیت تجاری (سنگ‌های تزیینی)
<i>commercial marble</i>	مرمر تجاری (سنگ‌های تزیینی)
<i>comminution</i>	خرد کردن (خردایش)
<i>common detonator</i>	چاشنی معمولی (آتشباری)
<i>compass</i>	کمپاس (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>complex pegmatites</i>	پگماتیت‌های پیچیده (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>complex vein</i>	رگه پیچیده (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>composite sill</i>	سیل مرکب (سنگ‌شناسی)
<i>compressed air</i>	هوای فشرده (خدمات فنی)

<i>compressed air shield</i>	سپر هوای فشرده (حفر چاه و تونل)
<i>compression ratio</i>	نسبت تراکم (خدمات فنی)
<i>compressor</i>	کمپرسور (خدمات فنی)
<i>compressor capacity</i>	ظرفیت کمپرسور (خدمات فنی)
<i>concentrate</i>	کنسانتره (جداش)
<i>concentration</i>	تغليظ (عمومی فرآوری)
<i>concentration criterion (CC)</i>	معیار پرعيار کردن (عمومی فرآوری)
<i>concentration ratio</i>	نسبت تمرکز (ژئوشیمی)
<i>concentric fold</i>	چین متحدمالمرکز (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>concrete</i>	بتن (نگهداری)
<i>concrete liner</i>	آستر بتنی (نگهداری)
<i>concretion</i>	کنکرسیون (سنگ‌شناسی)
<i>concurrent</i>	جريان همسو (جداش)
<i>concurrent magnetic separator</i>	جداکننده مغناطیسی با جريان هم‌جهت
<i>concussion zone</i>	منطقه لرزش (آتشباری)
<i>conditioning tank</i>	مخزن آماده‌سازی (فلوتاسیون)
<i>conditioning time</i>	زمان آماده‌سازی (فلوتاسیون)
<i>cone crusher</i>	سنگ‌شکن مخروطی (خردایش)
<i>cone separator</i>	جداکننده مخروطی (جداش)
<i>cone type bit</i>	سرمهه چرخشی مخروطی (چالزنی)
<i>confidence limit</i>	سطح اعتماد (زمین‌آمار)
<i>confined aquifer</i>	آبخیز محصور (آبهای زیرزمینی)

<i>conjugate veins</i>	رگه‌های مزدوج (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>connate water</i>	آب ذاتی (آب‌های زیرزمینی)
<i>connecting plates</i>	صفحات اتصالی (نگهداری)
<i>connecting wire</i>	کابل رابط (آتشباری)
<i>consequent rivers</i>	رودخانه‌های عادی (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>consolidation hole</i>	چال استحکامی (ژئوتکنیک)
<i>consolidation trickling</i>	چکیده شدن (جدایش)
<i>constant stripping ratio</i>	نسبت باطله‌برداری ثابت (معدن روباز)
<i>contact angle</i>	زاویه تماس (فلوتاسیون)
<i>contact metamorphism</i>	دگرگونی همبry (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>contact metasomatism</i>	متاسوماتیسم همبry (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>contactor</i>	کلید اتصال (خدمات فنی)
<i>contained value</i>	ارزش محظوظ (عمومی فرآوری)
<i>continental sediments</i>	رسوبات قاره‌ای (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>continental shelf</i>	فلات قاره‌ای (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>continental slope</i>	شیب قاره‌ای (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>continuous miner</i>	ماشین حفار پیوسته (معدن زیرزمینی)
<i>continuous deformation zone</i>	منطقه تغییر شکل پیوسته (نگهداری)
<i>continuous profiling</i>	ترانشه‌زنی الکترونیکی (ژئوفیزیک)
<i>contour blasting</i>	آتشباری کنتوری (آتشباری)
<i>contour line</i>	خط تراز (عمومی)
<i>contour mining method</i>	روش استخراج کنتوری (معدن روباز)

<i>contraction zone</i>	منطقه انقباض (آتشباری)
<i>controlled blasting</i>	آتشباری کنترل شده (آتشباری)
<i>controlled caving</i>	تخربی کنترل شده (معدن زیرزمینی)
<i>conventional core drilling</i>	حفاری مغزه‌گیری معمولی (حفاری اکتشافی)
<i>conventional resistivity method</i>	روش مقاومت مخصوص معمولی (چاه‌پیمایی)
<i>convergencemeter</i>	همگرایی سنج (زنگهداری)
<i>conveyance</i>	باربر (ترابری)
<i>conveyor dryer</i>	خشک‌کن نقاله‌ای (عمومی فرآوری)
<i>corduroy table</i>	میز کوردوری (جدایش)
<i>core</i>	هسته زمین (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>core barrel</i>	مغزه‌گیر (حفاری اکتشافی)
<i>core drilling</i>	روش حفاری مغزه‌گیری (حفاری اکتشافی)
<i>core logging</i>	برداشت مغزه‌ها (حفاری اکتشافی)
<i>core orienter</i>	مغزه توجیه کن (حفاری اکتشافی)
<i>core recovery</i>	درصد مغزه‌گیری (مکانیک سنگ)
<i>corona glow</i>	تابش کرونا (جدایش)
<i>correlation</i>	ارتباط دادن (ارزیابی ذخایر)
<i>correlation coefficient</i>	ضریب همبستگی (زمین‌آمار)
<i>corrosion</i>	خوردگی (عمومی فرآوری)
<i>coulter counter</i>	کنتور کولتر (دانه‌بندی)
<i>counter current</i>	جریان غیرهم‌سو (جدایش)
<i>country rock</i>	سنگ درونگییر (زمین‌شناسی اقتصادی)

<i>coupling</i>	اتصال دهنده (چالزنی)
<i>coupling factor</i>	ضریب جفت‌شدنگی (آتشباری)
<i>covariance</i>	کوواریانس (زمین‌آمار)
<i>covariogram</i>	هم‌تغییرنما (زمین‌آمار)
<i>crater</i>	دهانه (سنگ‌شناسی)
<i>crater</i>	قیف آتشباری (آتشباری)
<i>craton</i>	کراتن (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>crawler track</i>	چرخ زنجیری (ترابری)
<i>creep</i>	خزش (مکانیک سنگ)
<i>creep rupture</i>	گسیختگی خزشی (مکانیک سنگ)
<i>crenulation cleavage</i>	کلیواژ با چین خوردگی ثانوی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>crest line</i>	ستیغ چین (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>cribbing</i>	جرزبندی چوبی (نگهداری)
<i>critical angle</i>	زوایه حد (ژئوفیزیک)
<i>critical diameter</i>	قطر بحرانی (آتشباری)
<i>critical speed</i>	سرعت بحرانی (خردایش)
<i>cross arm</i>	کنسول (خدمات فنی)
<i>cross belt magnetic separator</i>	جداکننده مغناطیسی با نوار مقاطع (جدایش)
<i>cross cut</i>	میان‌بر (حفر چاه و تونل)
<i>cross cut</i>	میان‌بر (معدن زیرزمینی)
<i>cross sectional method</i>	روش مقاطع (ارزیابی ذخایر)
<i>cross type bit</i>	سرمهته صلیبی (چالزنی)

<i>cross-bedding</i>	لایه‌بندی چلیپایی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>crown pillar</i>	لنگه تاج (معدن زیرزمینی)
<i>crushability</i>	قابلیت خردشوندگی (خردایش)
<i>crushed rock</i>	سنگ خرد شده (مکانیک سنگ)
<i>crusher</i>	سنگ‌شکن (خردایش)
<i>crushing</i>	سنگ‌شکنی (خردایش)
<i>crushing zone</i>	منطقه خردشندگی (آتشباری)
<i>crust</i>	پوسته زمین (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>culvert</i>	آب‌گذر (معدن روباز)
<i>cumulative probability</i>	احتمال تجمعی (زمین‌آمار)
<i>curie point</i>	نقطه کوری (عمومی)
<i>cushion blasting</i>	انفجار بالشی (آتشباری)
<i>cut</i>	برش (آتشباری)
<i>cut and cover</i>	کند و پوش (حفر چاه و تونل)
<i>cut and fill stoping</i>	روش استخراج کند و آکند (معدن زیرزمینی)
<i>cut point</i>	مرز جداش ( جداش )
<i>cut-off grade</i>	عيار حد (ارزیابی ذخایر)
<i>cutter head</i>	پیشانی حفار (حفر چاه و تونل)
<i>cutter loader</i>	ماشین حفار بار کننده (معدن زیرزمینی)
<i>cutter picks</i>	ناخن‌های حفار (حفر چاه و تونل)
<i>cutting rate</i>	آهنگ حفاری (حفر چاه و تونل)
<i>cutting tools</i>	ابزار برش (حفر چاه و تونل)

*cyanidation*

سیانوراسیون (هیدرومتوالورژی)

*cycle of operation*

چرخه عملیات (معدن زیرزمینی)

*cyclone*

سیکلون (دانه‌بندی)

*cyclosizer*

دانه‌بندی کن سیکلونی (دانه‌بندی)

# D

<i>Darcy</i>	دارسی (آب‌های زیرزمینی)
<i>darda</i>	داردا (معدن رویاز)
<i>davecra cell</i>	سلول داوکرا (فلوتاسیون)
<i>Davis tube</i>	وله دیویس (جداش)
<i>deck charging</i>	خرج گذاری منقطع (آتشباری)
<i>decking</i>	بارگیری قفس (ترابری)
<i>declination</i>	زاویه انحراف مغناطیسی (عمومی)
<i>declining stripping ratio</i>	نسبت باطله برداری نزولی (معدن رویاز)
<i>deduster</i>	غبارگیر (جداش)
<i>deflection</i>	خمش مجاز (خدمات فنی)
<i>deflagration</i>	سوختن (آتشباری)
<i>deflocculator</i>	لخته‌زدا (جداش)
<i>degree of freedom</i>	درجه آزادی (زمین‌آمار)
<i>degree of liberation</i>	درجه آزادی (عمومی فرآوری)
<i>degree of reaction</i>	درجه عکس‌العمل (آبکشی)

<i>delay blasting</i>	آتشباری تاخیری (آتشباری)
<i>delay electric detonator</i>	چاشنی الکتریکی تاخیری (آتشباری)
<i>delay element</i>	عامل تاخیر دهنده (آتشباری)
<i>delivery pipe</i>	لوله رانش (ایکشی)
<i>delta sediments</i>	رسوبات دلتایی (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>diluvium</i>	واریزه (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>dense media separation (DMS)</i>	جدایش با واسطه سنگین (جدایش)
<i>density can</i>	چگالی سنج (عمومی فرآوری)
<i>denver cell</i>	سلول دنور (فلوتاسیون)
<i>depletion</i>	استهلاک (عمومی)
<i>deposit</i>	کانسار (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>depressant</i>	بازداشت‌کننده (فلوتاسیون)
<i>derrick</i>	دکل حفاری (حفاری اکتشافی)
<i>desert varnish</i>	ورنی بیابان (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>desliming</i>	نرم‌ه‌گیری (دانه‌بندی)
<i>destructive zone</i>	منطقه تخریب (آتشباری)
<i>desulphurization</i>	گوگردزدایی (رغال‌سنگ)
<i>detachment fault</i>	گسل جدا شونده (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>detail drawing</i>	نقشه تفصیلی (عمومی)
<i>detailed exploration</i>	اکتشاف تفصیلی (ارزیابی ذخایر)
<i>detection limit</i>	حد سنجش (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>detector</i>	آشکارساز (تهویه)

<i>detonating fuse</i>	فتیله انفجاری (آتشباری)
<i>detonating relay</i>	تاخیردهنده انفجار (آتشباری)
<i>detonation</i>	تجزیه انفجاری (آتشباری)
<i>detonation pressure</i>	فشار انفجار (آتشباری)
<i>detonation velocity</i>	سرعت انفجار (آتشباری)
<i>detonator</i>	چاشنی (آتشباری)
<i>developed reserve</i>	ذخیره آمده‌سازی شده (عمومی اکتشاف)
<i>development</i>	تجهیز و آمده‌سازی (عمومی استخراج)
<i>dewatering</i>	آبکشی از معدن (آبکشی)
<i>diagenesis</i>	سنگ‌شدگی (سنگ‌شناسی)
<i>diagonal connection network</i>	شبکه تهويه قطري (تهويه)
<i>diagonal slip fault</i>	گسل مورب لغز (زمين‌شناسي ساختمني)
<i>dilation map</i>	نقشه وسعت رگه (زمين‌شناسي اقتصادي)
<i>diamagnetic rocks</i>	سنگ‌های دیامغناطیس (ژئوفیزیک)
<i>diamond bits</i>	سرمه‌ته الماسی (حفاری اکتشافی)
<i>diamond drilling</i>	سیستم حفاری الماسی (حفاری اکتشافی)
<i>diamond wire cutting</i>	سیم‌برش الماسه (معدن رو باز)
<i>diapiric structures</i>	ساختمانی گنبدی (زمین‌شناسی ساختمنی)
<i>differential flotation</i>	فلوتاسیون تفریقی (فلوتاسیون)
<i>differentiated layering</i>	لایه‌بندی تفریقی (زمین‌شناسی ساختمنی)
<i>differentiated sill</i>	سیل تفریق یافته (سنگ‌شناسی)
<i>differentiation</i>	تفرقیق (سنگ‌شناسی)

<i>diffraction</i>	پراکنش موج (زئوفیزیک)
<i>diffuser</i>	تبدیلی (آبکشی)
<i>diffuser</i>	مجرای واگرا (تهویه)
<i>diffusion superimposed exposed halos</i>	هاله نمایان انتشاری (ژئوشیمی)
<i>dig</i>	کندن (حفاری اکتشافی)
<i>digger</i>	حفار (حفاری اکتشافی)
<i>dike</i>	دایک (سنگ‌شناسی)
<i>dilatometry test</i>	آزمون اتساع سنجی (mekanik سنگ)
<i>diluted and highly washed halos</i>	هاله‌های رقیق شسته شده (ژئوشیمی)
<i>dilution</i>	رقت (فلوتاسیون)
<i>dilution</i>	رقیق شدن (عمومی استخراج)
<i>dimension stone</i>	سنگ تزیینی (سنگ تزیینی)
<i>dint</i>	کف کنی (معدن زیرزمینی)
<i>dip</i>	شیب (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>dip</i>	شیب (عمومی)
<i>dip fault</i>	گسل شیبی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>dip joint</i>	درزه شیبی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>dip separation</i>	جدايش شیبی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>dip slip</i>	لغزش شیبی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>dip slip fault</i>	گسل شیب لغز (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>diplogenetic dispersion</i>	پراکنش دیپلوجنتیک (ژئوشیمی)
<i>dipole array</i>	آرایش دوقطبی (زئوفیزیک)

<i>dipper</i>	جام (ترابری)
<i>direct flotation</i>	فلوتاسیون مستقیم (فلوتاسیون)
<i>dirt band</i>	لیچه (زغال سنگ)
<i>disc cutter</i>	ابزار برش دیسکی (حفر چاه و تونل)
<i>disc filter</i>	فیلتر دیسکی (عمومی فرآوری)
<i>disc magnetic separator</i>	جدا کننده مغناطیسی دیسکی ( جداش )
<i>discharge pressure</i>	فشار خروجی (خدمات فنی)
<i>disconformity</i>	ناپیوستگی هم شیب (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>discriminant analysis</i>	تجزیه و تحلیل تفریقی (ژئوشیمی)
<i>disharmonic fold</i>	چین ناهماهنگ (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>disjunctive kriging</i>	کریگینگ ناپیوسته (زمین‌آمار)
<i>dispersant</i>	متفرق‌کننده (فلوتاسیون)
<i>dispersed elements</i>	عناصر پراکنده (ژئوشیمی)
<i>dispersed mineralization</i>	کانی سازی پراکنده (ژئوشیمی)
<i>dispersion</i>	پراکنش (ژئوشیمی)
<i>dispersion haloes</i>	هاله‌های پراکنشی (عمومی اکتشاف)
<i>displacement</i>	جابه‌جایی (نگهداری)
<i>displacement field</i>	میدان تغییر شکل (مکانیک سنگ)
<i>disseminated</i>	افشان (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>disseminated ore</i>	کانسنگ افشان (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>district</i>	بخش (معدن زیرزمینی)
<i>district zoning</i>	ساخت منطقه‌ای محدوده‌ای (زمین‌شناسی اقتصادی)

<i>ditch</i>	غنو (آبکشی)
<i>ditcher</i>	نهرکن (حفر چاه و تونل)
<i>diversity factor</i>	ضریب انحراف (خدمات فنی)
<i>dixanthogen</i>	دیگزانتوژن (فلوتاسیون)
<i>doge crusher</i>	سنگ‌شکن دوج (خرداش)
<i>doghole</i>	گربه‌رو (معدن زیرزمینی)
<i>dolomitization</i>	دولومیتی شدن (سنگ‌شناسی)
<i>dome</i>	گنبد (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>double back up method</i>	روش بارگیری از دو سمت (معدن رو باز)
<i>double scoop feeder</i>	تغذیه کننده دوملاقه‌ای (خرداش)
<i>double suction pump</i>	تلمبه با مکش مضاعف (آبکشی)
<i>double tube core drilling</i>	حفاری با مغزه‌گیر دوچاری (حفاری اکتشافی)
<i>double-toggle</i>	بازوی مضاعف (خرداش)
<i>doubly plunging fold</i>	چین از دوسو متمايل (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>dowel</i>	داول (نگهداری)
<i>dow-froth250</i>	دوفرود ۲۵۰ (فلوتاسیون)
<i>down the hole (DTH)</i>	ضربه‌زن ته‌چالی (چالزنی)
<i>downcast shaft</i>	چاه ورودی (تهویه)
<i>downstream tailing dam</i>	سد پایین‌رو (عمومی فرآوری)
<i>dozer</i>	دوزر (ترابری)
<i>drag fold</i>	ریز‌چین (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>dragline excavator</i>	دراگلاین (ترابری)

<i>draw</i>	بیرون کشیدن (معدن زیرزمینی)
<i>draw</i>	خوردن پایه‌ها (معدن زیرزمینی)
<i>draw</i>	واریز (معدن زیرزمینی)
<i>draw angle</i>	زاویه کشش (معدن زیرزمینی)
<i>drawbar pull</i>	نیروی کشش (تربابری)
<i>dredge mining</i>	روش استخراج لایروبی (معدن روباز)
<i>drift</i>	تونل دنباله‌رو (حفر چاه و تونل)
<i>drift</i>	تونل دنباله‌رو (معدن زیرزمینی)
<i>drift mining method</i>	روش استخراج تونلی (معدن زیرزمینی)
<i>drifter</i>	پایه‌گیردار (چالزنی)
<i>drifter</i>	کوهبر (معدن زیرزمینی)
<i>drill collar</i>	ساقه مته (چالزنی)
<i>drill hole</i>	چال (چالزنی)
<i>drill hole pressure</i>	فشار در چال (آتشباری)
<i>drill steel</i>	مته (چالزنی)
<i>drillability</i>	قابلیت چال خوری (چالزنی)
<i>driller</i>	حفار (حفاری اکتشافی)
<i>drilling</i>	چالزنی (چالزنی)
<i>drilling</i>	حفاری (حفاری اکتشافی)
<i>drilling factor</i>	چالزنی ویژه (چالزنی)
<i>drilling fluid</i>	سیال حفاری (حفاری اکتشافی)
<i>drilling pattern</i>	الگوی چالزنی (آتشباری)

<i>drilling rate</i>	آهنگ چالزنی (چالزنی)
<i>drilling rods</i>	وله‌های حفاری (حفاری اکتشافی)
<i>drilling string</i>	رشته ابزار حفاری (حفاری اکتشافی)
<i>drive by shovel loading method</i>	روش بارگیری صفائی (معدن رو باز)
<i>drop ball</i>	فلاخن (عمومی)
<i>drop cut</i>	برش آغازین (معدن رو باز)
<i>drum feeder</i>	تغذیه کننده استوانه‌ای (خردایش)
<i>drum filter</i>	فیلتر استوانه‌ای (جدایش)
<i>drum hoist</i>	بالابر طبلکی (ترا بری)
<i>drum separator</i>	جدا کننده استوانه‌ای (جدایش)
<i>dry drilling</i>	چالزنی خشک (چالزنی)
<i>dry grinding</i>	آسیا کردن خشک (خردایش)
<i>dry shotcrete</i>	بتن پاشی خشک (نگهداری)
<i>dryer</i>	خشک کن (پیرومتوالورژی)
<i>dump</i>	سنگر (معدن رو باز)
<i>dump car</i>	واگن خود تخلیه (ترا بری)
<i>dump leaching</i>	فروشویی توده‌ای (هیدرومتوالورژی)
<i>dumper</i>	دامپر (ترا بری)
<i>dumping height</i>	ارتفاع تخلیه (ترا بری)
<i>dune</i>	تماسه (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>Dupui equation</i>	رابطه دوبوی (آبکشی)
<i>durability rule</i>	قانون تداوم (ارزیابی ذخایر)

<i>dust proper</i>	گرد و غبار (تهویه)
<i>dynamex A</i>	دینامکس A (آتشباری)
<i>dynamic metamorphism</i>	دگرگونی حرکتی (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>dynamic pressure</i>	فشار دینامیکی (تهویه)
<i>dynamite</i>	دینامیت (آتشباری)
<i>dynawhirpool</i>	جداکننده دایناویرپول (جدایش)

# E, F

<i>earth flow</i>	جريان خاک (ژئوتکنیک)
<i>earth pressure balance shield (EPB)</i>	سپر متعادل کننده فشار زمین (حفر چاه و تونل)
<i>earth tide correction</i>	تصحیح جذر و مد زمین (ژئوفیزیک)
<i>earthquake</i>	زلزله (ژئوفیزیک)
<i>earthquake epicenter</i>	کانون بیرونی زلزله (ژئوفیزیک)
<i>earthquake focus</i>	کانون درونی زلزله (ژئوفیزیک)
<i>earthquake magnitude</i>	بزرگی زلزله (ژئوفیزیک)
<i>economic limit</i>	آستانه اقتصادی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>effective porosity</i>	تخلخل موثر (آب‌های زیرزمینی)
<i>efficiency curves</i>	منحنی‌های بازدهی (جدایش)
<i>effluent</i>	پساب (جدایش)
<i>elastic deformation</i>	تغییر شکل الاستیک (مکانیک سنگ)
<i>electric igniter</i>	آتش‌زنہ الکتریکی (آتشباری)
<i>electric shotfiring</i>	آتشباری الکتریکی (آتشباری)
<i>electrical double layer</i>	دولایه‌ای الکتریکی (فلوتواسیون)

<i>electrical efficiency</i>	ضریب بهره الکتریکی (خدمات فنی)
<i>electrical methods</i>	روش‌های الکتریکی (ژئوفیزیک)
<i>electrical rotary drill</i>	چالزن دورانی الکتریکی (چالزنی)
<i>electrical rotary-percussion drill</i>	چالزن دورانی- ضربه‌ای الکتریکی (چالزنی)
<i>electro flotation</i>	فلوتاسیون الکتریکی (فلوتاسیون)
<i>electro kinetic</i>	سینتیک الکتریکی (فلوتاسیون)
<i>electro refining</i>	پالایش الکتریکی (متالورژی استخراجی)
<i>electromagnetic type geophone</i>	لرزه‌سنجد الکترومغناطیسی (ژئوفیزیک)
<i>electrostatic separator</i>	جداکننده الکترواستاتیک ( جداش)
<i>electrowinning</i>	بازیابی الکتروولیتی (متالورژی استخراجی)
<i>elevation correction</i>	تصحیح هوای آزاد (ژئوفیزیک)
<i>elutriation</i>	الوتریاسیون (دانه‌بندی)
<i>eluvium</i>	خرده‌سنگ (زمین‌شناسی عمومی)
<i>emission spectrography</i>	اسپکتروگرافی تابشی (ژئوشیمی)
<i>en echelon faults</i>	گسل‌های پوششی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>en echelon folds</i>	چین‌های پوششی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>end break</i>	شکستگی ناخواسته (آتشباری)
<i>endogenous</i>	درون‌زاد (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>endoskarn</i>	درون‌اسکارن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>endoskarn zone</i>	زون درون‌اسکارن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>endothermic process</i>	فرآیند گرم‌گیر (تهویه)
<i>energy factor</i>	انرژی ویژه (آتشباری)

<i>energy loss</i>	افت انرژی (تهویه)
<i>enrichment mineralization</i>	کانی‌سازی غنی شده (ژئوشیمی)
<i>enrichment ratio</i>	نسبت غنی‌سازی (عمومی فرآوری)
<i>entry</i>	تونل زغالی (معدن زیرزمینی)
<i>envelope method</i>	روش پوش (ارزیابی ذخایر)
<i>epirogeny</i>	حرکات خشکی‌زایی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>epigenetic</i>	دیرزاد (سنگ‌شناسی)
<i>epigenetic deposit</i>	ذخایر دیرزاد (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>epigenetic dispersion</i>	پراکنش دیرزاد (ژئوشیمی)
<i>epithermal</i>	اپی‌ترمال (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>equipotential method</i>	روش منحنی‌های هم‌پتانسیل (ژئوفیزیک)
<i>equivalent diameter</i>	قطر معادل (دانه‌بندی)
<i>equivalent orifice</i>	دهانه معادل (تهویه)
<i>erector arm</i>	بازوی نصاب (حفر چاه و تونل)
<i>eriez separator</i>	جداکننده اریز (جدایش)
<i>erosion</i>	فرساش (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>escape way</i>	خروجی اضطراری (معدن زیرزمینی)
<i>essential mineral</i>	کانی اصلی (سنگ‌شناسی)
<i>estimation error</i>	خطای تخمین (زمین‌آمار)
<i>estimation variance</i>	واریانس تخمین (زمین‌آمار)
<i>evaluation</i>	ارزیابی (عمومی)
<i>excavation</i>	حفاری معدنی (حفر چاه و تونل)

<i>exhaust fan</i>	بادبزن مکشی (تهویه)
<i>exhaust ventilation method</i>	روش تهویه مکشی (تهویه)
<i>exogenous</i>	برونزادی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>exogenic</i>	برونزاد (سنگ‌شناسی)
<i>exoskarn</i>	بروناسکارن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>exothermic process</i>	فرآیند گرمای (تهویه)
<i>expansion shell rock bolt</i>	پیچ سنگ با پوسته منبسط شونده (نگهداری)
<i>exploitation</i>	استخراج (عمومی استخراج)
<i>exploitation exploration</i>	اکتشاف معدنی (عمومی اکتشاف)
<i>exploitation hole</i>	چال استخراجی (چالزنی)
<i>exploration</i>	اکتشاف (عمومی اکتشاف)
<i>exploration grid</i>	شبکه اکتشاف (ارزیابی ذخایر)
<i>exploration grid density</i>	چگالی شبکه اکتشاف (ارزیابی ذخایر)
<i>exploration grid thickening</i>	توسعه شبکه اکتشاف (ارزیابی ذخایر)
<i>exploration section</i>	نیمرخ اکتشافی (ارزیابی ذخایر)
<i>explosion</i>	انفجار (آتشباری)
<i>explosion heat</i>	گرمای انفجار (آتشباری)
<i>explosion proof</i>	ضدانفجار (خدمات فنی)
<i>explosion stability</i>	پایداری انفجار (آتشباری)
<i>explosion velocity</i>	سرعت انفجار (آتشباری)
<i>explosive</i>	ماده منفجره (آتشباری)
<i>explosive loading density</i>	چگالی خرج‌گذاری (آتشباری)

<i>explosor</i>	آتش‌کن (آتشباری)
<i>exsolution</i>	ناآمیخته (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>exsolution texture</i>	بافت ناآمیختگی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>extension rod</i>	لوله رابط (چالزنی)
<i>extensometer</i>	کشیدگی سنج (نگهداری)
<i>extraction</i>	استخراج (عمومی)
<i>extraction ratio</i>	نسبت استخراج (عمومی)
<i>extrusive rocks</i>	سنگ‌های خروجی (سنگ‌شناسی)
<i>face cutter</i>	ابزار برش میانی (حفر چاه و تونل)
<i>face equipments</i>	تجهیزات جبهه کار (معدن زیرزمینی)
<i>face haulage</i>	باربری در کارگاه استخراج (ترابری)
<i>face plate</i>	صفحه اتصال (نگهداری)
<i>facies criteria</i>	معیارهای رخساره‌ای (عمومی اکتشاف)
<i>factor-vector analysis</i>	تجزیه و تحلیل برداری - فاکتوری (ژئوشیمی)
<i>fagergen cell</i>	سلول فجرجین (فلوتاسیون)
<i>fall</i>	ریزش (معدن زیرزمینی)
<i>false anomaly</i>	آنومالی کاذب (ژئوشیمی)
<i>fan</i>	بادبزن (تهویه)
<i>fan arrangement</i>	آرایش بادبزنی (ژئوفیزیک)
<i>fan cut</i>	برش بادبزنی (آتشباری)
<i>fan drift</i>	راهروی بادبزن (تهویه)
<i>fan fold</i>	چین بادبزنی (زمین‌شناسی ساختمانی)

<i>fan sediments</i>	رسوبات مخروط افکنه (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>fan signal</i>	هشداردهنده بادبزن (تهویه)
<i>fast floatable particle</i>	ذره شناور شونده سریع (فلوتاسیون)
<i>fatty acid</i>	اسید چرب (فلوتاسیون)
<i>fault</i>	گسل (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>fault breccia</i>	برش گسلی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>fault line scarp</i>	پرتگاه خط گسل (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>fault plunge</i>	زاویه میل گسل (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>fault scraps</i>	پرتگاه‌های گسلی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>fault trace</i>	اثر گسل (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>feasibility study</i>	امکان‌سنجی (عمومی)
<i>feed</i>	بار اولیه (عمومی فرآوری)
<i>feeder</i>	تغذیه‌کننده (عمومی فرآوری)
<i>Fenster</i>	پنجره تکتونیکی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>ferromagnetic</i>	فرومغناطیس (عمومی فرآوری)
<i>ferromagnetic rocks</i>	سنگ‌های فرومغناطیس (ژئوفیزیک)
<i>ferrosilicon</i>	فروسیلیسیم (جدایش)
<i>ferrous metals</i>	فلزات آهنی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>field</i>	منطقه معدنی (عمومی)
<i>field penetration index</i>	اندیس نفوذ صحرایی (حفر چاه و تونل)
<i>filling</i>	پر کردن (معدن زیرزمینی)
<i>filling</i>	پرکننده (معدن زیرزمینی)

<i>filling materials</i>	مواد آکننده (مکانیک سنگ)
<i>filter</i>	صفی (جدایش)
<i>filter cloth</i>	پارچه صافی (عمومی فرآوری)
<i>filter loss</i>	افت صافی (حفاری اکتشافی)
<i>filter press</i>	فیلتر پرس (جدایش)
<i>filter pressing</i>	پالایش فشاری (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>filtering</i>	پالایش (ژئوشیمی)
<i>filtrate</i>	ترواویده (چاه‌پیمایی)
<i>filtration</i>	فیلتراسیون (عمومی فرآوری)
<i>final pit limit</i>	حد نهایی کاواک (معدن روباز)
<i>final pit slope</i>	شیب نهایی کاواک (معدن روباز)
<i>final pit wall</i>	دیواره نهایی کاواک (معدن روباز)
<i>fines</i>	نرم‌هه (عمومی فرآوری)
<i>finisher</i>	شستشوده‌نده نهایی (جدایش)
<i>finite differences method</i>	روش تفاوت‌های محدود (مکانیک سنگ)
<i>finite element method</i>	روش عناصر محدود (مکانیک سنگ)
<i>firedamp</i>	گاز زغال (تهویه)
<i>fishing</i>	ابزاریابی (حفاری اکتشافی)
<i>fishplate</i>	بغل‌بند (عمومی)
<i>fissure</i>	ترک (سنگ‌شناسی)
<i>fissure vein</i>	رگه شکافه‌ای (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>fitter</i>	نصاب (عمومی)

<i>flame jet drilling</i>	حفاری جت شعله‌ای (آتشباری)
<i>flame quenching additive</i>	شعله خفه کن (آتشباری)
<i>flash dryer</i>	خشک کن سریع (عمومی فرآوری)
<i>flash over tendency</i>	فاصله انتقال انفجار (آتشباری)
<i>flat jack test</i>	آزمون جک تخت (مکانیک سنگ)
<i>flexural toppling failure</i>	شکست واژگونی خمشی (مکانیک سنگ)
<i>flexure-folding</i>	چین خوردگی در اثر خمنش (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>float particles</i>	ذرات شناور (فلوتواسیون)
<i>flocculation</i>	لخته‌سازی (عمومی فرآوری)
<i>flood plain sediments</i>	رسوبات دشت سیلابی (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>floor</i>	کف (معدن زیرزمینی)
<i>flotability</i>	قابلیت شناورسازی (فلوتواسیون)
<i>flotation</i>	فلوتواسیون (فلوتواسیون)
<i>flotation cell</i>	سلول فلوتواسیون (فلوتواسیون)
<i>flotation circuit</i>	مدار فلوتواسیون (فلوتواسیون)
<i>flotation kinetic</i>	سینتیک فلوتواسیون (فلوتواسیون)
<i>flow folding</i>	چین خوردگی در اثر جریان مواد (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>flow net</i>	شبکه جریان (آب‌های زیرزمینی)
<i>flow rock</i>	سنگ جریان یابنده (مکانیک سنگ)
<i>flowsheet</i>	شمای عملیات (عمومی فرآوری)
<i>fluid bed dryer</i>	خشک کن با بستر سیال (عمومی فرآوری)
<i>flushed zone</i>	منطقه شسته شده (چاه‌پیمایی)

<i>flushing</i>	شستشو (حفاری اکتشافی)
<i>flux meter</i>	شارسنج (عمومی)
<i>fluxgate magnetometer</i>	مغناطیس سنج فلاکس گیت (ژئوفیزیک)
<i>fly rock</i>	پرتاب سنگ (آتشباری)
<i>fog</i>	ذرات مهمانند (تهویه)
<i>fold</i>	چین (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>fold axis</i>	محور چین (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>fold limb</i>	دامنه چین (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>fold wave length</i>	طول موج چین (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>foliation</i>	تورق (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>foot block</i>	بالشتک (نگهداری)
<i>foot-candela</i>	شمع- فوت (خدمات فنی)
<i>footwall</i>	کمرپایین (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>forcing ventilation method</i>	روش تهویه دهشی (تهویه)
<i>fore land</i>	ناحیه پیشانی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>foreman</i>	سرکارگر (عمومی)
<i>forged bit</i>	سرمهته جوش خورده (چالزنی)
<i>formal support</i>	سیستم نگهداری رسمی (نگهداری)
<i>formation</i>	سازند (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>forward attack picks</i>	ناخن‌های خمیده به جلو (حفر چاه و تونل)
<i>fracture cleavage</i>	کلیواز شکستگی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>fractured zone</i>	منطقه شکسته (نگهداری)

<i>fragmentation</i>	خردشده‌گی (آتشباری)
<i>frame</i>	قاب (معدن زیرزمینی)
<i>frame support</i>	پایه قالبی (نگهداری)
<i>free milling gold</i>	ذره طلای آزاد (جدایش)
<i>free-settling</i>	سقوط آزاد (عمومی فرآوری)
<i>freezing holes</i>	گمانه‌های انجماد (حفر چاه و تونل)
<i>frequency distribution</i>	توزیع فراوانی (زمین‌آمار)
<i>friction hoist</i>	بالابر اصطکاکی (ترابری)
<i>friction yielding prop</i>	پایه فلزی اصطکاکی (نگهداری)
<i>frog</i>	رابط ریل (ترابری)
<i>front end loader</i>	بارکننده جلو عقبی (ترابری)
<i>froth</i>	کف (فلوتاسیون)
<i>froth depth</i>	عمق کف (فلوتاسیون)
<i>frother</i>	کفساز (فلوتاسیون)
<i>full face machine</i>	ماشین تمام مقطع (حفر چاه و تونل)
<i>fumaroles</i>	فومرول‌ها (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>funnel shaped cut</i>	برش قیفی (آتشباری)
<i>fuse head</i>	سر چاشنی (آتشباری)

# G , H

*gabion*

گابیون (ژئوتکنیک)

*gal*

گال (ژئوفیزیک)

*gallery*

گالری (معدن زیرزمینی)

*gama*

گاما (ژئوفیزیک)

*gangue*

گانگ (زمین‌شناسی اقتصادی)

*gangue*

گانگ (عمومی فرآوری)

*gape*

دهانه (خردایش)

*gas blow*

وزش گاز (تهویه)

*gas drainage*

گاززدایی (تهویه)

*gas emission*

تصاعد گاز (تهویه)

*gas hold-up*

گاز محتوا (فلوتاسیون)

*gate valve*

شیرفلکه کشویی (آبکشی)

*gathering arm loader*

بارکننده خرچنگی (ترابری)

<i>gathering conveyor</i>	نوار نقاله جمع کننده (ترابری)
<i>gauge</i>	عرض راه‌آهن (ترابری)
<i>gauge cutters</i>	ابزار برش محیطی (حفر چاه و تونل)
<i>gear pump</i>	تلمبه دنده‌ای (آبکشی)
<i>Geiger-Muller counter</i>	کنتور گایگر- مولر (ژئوفیزیک)
<i>gelatin ammonia dynamite</i>	دینامیت آمونیومی ژلاتینی (آتشباری)
<i>gelatin dynamic</i>	دینامیت ژلاتینی (آتشباری)
<i>gelignite</i>	ژلینیت (آتشباری)
<i>gem</i>	جواهر (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>gemstone</i>	سنگ قیمتی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>genesis</i>	منشا (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>genetic model</i>	مدل زایشی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>geoanticline</i>	ژئوانتی کالاین (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>geochemical anomaly</i>	آنومالی ژئوشیمیایی (ژئوشیمی)
<i>geochemical barriers</i>	سدهای ژئوشیمیایی (ژئوشیمی)
<i>geochemical cycle</i>	چرخه ژئوشیمیایی (سنگ‌شناسی)
<i>geochemical exploration</i>	اکتشافات ژئوشیمیایی (ژئوشیمی)
<i>geochemical halo</i>	هاله ژئوشیمیایی (ژئوشیمی)
<i>geochemical landscape</i>	سیمای ژئوشیمیایی (ژئوشیمی)
<i>geochemical province</i>	ایالت ژئوشیمیایی (ژئوشیمی)
<i>geochemical specialization</i>	ویژگی ژئوشیمیایی (ژئوشیمی)
<i>geoid</i>	زمین‌دیس (زمین‌شناسی فیزیکی)

<i>geological blocks method</i>	روش بلوک‌های زمین‌شناسی (ارزیابی ذخایر)
<i>geological strength index (GSI)</i>	شاخص مقاومت زمین‌شناختی (مکانیک سنگ)
<i>geometric anisotropy</i>	ناهمسانگردی هندسی (زمین‌آمار)
<i>geomorphological criteria</i>	معیارهای ژئومورفولوژیکی (عمومی اکتشاف)
<i>geophone</i>	لرزه‌سنجد (ژئوفیزیک)
<i>geosyncline</i>	ژئوسنکلاین (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>geothermal gradient</i>	شیب زمین‌گرمایی (تهویه)
<i>geothermal step</i>	پله زمین‌گرمایی (تهویه)
<i>gill separator</i>	جداکننده گیل (جدایش)
<i>glacial deposits</i>	رسوبات یخچالی (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>glacio-fluvial</i>	رسوبات یخ‌آبی (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>global variance</i>	واریانس کلی (زمین‌آمار)
<i>gob</i>	مخربه (معدن زیرزمینی)
<i>gossan</i>	کلاهک آهنی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>gouge</i>	گوژ (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>grab sampling</i>	نمونه‌برداری کلوخه‌ای (نمونه‌برداری)
<i>graben</i>	فرو افت (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>grade</i>	عيار (عمومی اکتشاف)
<i>grade ability</i>	شیب‌روی (ترابری)
<i>grade assistance</i>	نیروی محرک شیب (ترابری)
<i>grade resistance</i>	نیروی مقاوم شیب (ترابری)
<i>graded bedding</i>	لایه‌بندی دانه‌ترتیبی (زمین‌شناسی ساختمانی)

<i>grade-tonnage curve</i>	منحنی تناظر- عیار (ارزیابی ذخایر)
<i>gradual changes rule</i>	قانون تغییرات تدریجی (ارزیابی ذخایر)
<i>grain</i>	دانه (عمومی)
<i>granitization</i>	گرانیتی شدن (سنگ‌شناسی)
<i>grapple</i>	بارکننده چنگالی (ترابری)
<i>grate discharge</i>	تخلیه شبکه‌ای (خردایش)
<i>grate magnet</i>	آهنربای شبکه‌ای (جدایش)
<i>gravel</i>	شن (عمومی)
<i>gravimeter</i>	گرانی سنج (ژئوفیزیک)
<i>gravitational water</i>	آب گرانشی (آب‌های زیرزمینی)
<i>gravity fault</i>	گسل وزنی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>gravity method</i>	روش گرانی سنجی (ژئوفیزیک)
<i>gravity separation</i>	جدایش ثقلی (جدایش)
<i>grease table</i>	میز چرب (جدایش)
<i>greisen</i>	گرایزن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>grind ability</i>	قابلیت نرمایش (خردایش)
<i>grinding</i>	آسیا کردن (خردایش)
<i>grinding media</i>	بار خرد کننده (خردایش)
<i>gripper pads</i>	چنگ‌زن‌ها (حفر چاه و تونل)
<i>grisou</i>	گریزو (تهویه)
<i>grizzly</i>	گریزلی (دانه‌بندی)
<i>ground preparation</i>	آماده‌سازی زمینه (زمین‌شناسی اقتصادی)

<i>ground water</i>	آب زیرزمینی (آب‌های زیرزمینی)
<i>grouted rock bolt</i>	پیچ سنگ دوغابی (نگهداری)
<i>grouting</i>	تزریق (ژئوتکنیک)
<i>guar</i>	گار (فلوتواسیون)
<i>guhr dynamite</i>	دینامیت گور (آتشباری)
<i>guide</i>	هادی (ترابری)
<i>guide rail</i>	ریل هادی (ترابری)
<i>guide roller</i>	قرقره هادی (ترابری)
<i>gun sampling</i>	نمونه‌برداری تفنگی (نمونه‌برداری)
<i>gunite</i>	گونیت (نگهداری)
<i>gyratory crusher</i>	سنگ‌شکن ژیراتوری (خرداش)
<i>gyratory screen</i>	سرند ژیراتوری (دانه‌بندی)
<i>hade angle</i>	زاویه هید (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>hadsel mill</i>	آسیای هاسل (خرداش)
<i>half shield</i>	نیم‌سپر (حفر چاه و تونل)
<i>halo</i>	هاله (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>hammer crusher</i>	سنگ‌شکن چکشی (خرداش)
<i>hammer mill</i>	آسیای چکشی (خرداش)
<i>hand held drilling</i>	چالزنی دستی (چالزنی)
<i>hand jig</i>	جیگ دستی (جدایش)
<i>hand sorting</i>	سنگ‌جوری دستی (جدایش)
<i>hanging wall</i>	کمر بالا (عمومی)

<i>hanging wall</i>	کمر بالا (زمین‌شناسی عمومی)
<i>hard rock</i>	سنگ سخت (عمومی)
<i>hardgrove index</i>	اندیس هاردگرو (خردایش)
<i>hardness</i>	سختی (کانی‌شناسی)
<i>harmonic fold</i>	چین هماهنگ (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>hartz jig</i>	جیگ هارتز (جدایش)
<i>haulage</i>	تراپری (تراپری)
<i>haulage way</i>	مسیر حمل و نقل (تراپری)
<i>havage machine</i>	دستگاه هاواز (معدن روباز)
<i>head frame</i>	دکل چاه (تراپری)
<i>head group</i>	سرقطبی (فلوتاسیون)
<i>head house</i>	ساختمان بالای چاه (تراپری)
<i>heading</i>	تونل پیشاہنگ (حفر چاه و تونل)
<i>heap leaching</i>	فروشی توده‌ای (هیدرومالتالورژی)
<i>heaped capacity</i>	ظرفیت کوت شده (تراپری)
<i>heave</i>	افت افقی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>heavy liquid</i>	مایع سنگین (جدایش)
<i>heavy media</i>	واسطه سنگین (جدایش)
<i>heavy media cyclone</i>	سیکلون واسطه سنگین (جدایش)
<i>heavy media separation</i>	جدایش با واسطه سنگین (جدایش)
<i>heavy minerals</i>	کانی‌های سنگین (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>helicoidal wire sawing</i>	سیم برش فولادی (معدن روباز)

<i>Henry</i>	هانری (عمومی)
<i>herculean non electric system</i>	سیستم هرکودت (آتشباری)
<i>hetero coagulation</i>	تجمع نامتجانس (فلوتاسیون)
<i>heterosphere</i>	هتروسفر (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>heterotrophic bacteria</i>	باکتری هتروتروف (عمومی فرآوری)
<i>hetropolar molecules</i>	ملکول‌های هتروپلار (فلوتاسیون)
<i>Hiatus</i>	خلال چینه‌سازی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>high angle fault</i>	گسل پرشیب (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>high explosives</i>	مواد منفجره شدید (آتشباری)
<i>high gradient magnetic separator (HGMS)</i>	جداکننده مغناطیسی گرادیان بالا (جدایش)
<i>high intensity magnetic separator</i>	جداکننده مغناطیسی شدت بالا (جدایش)
<i>high tension separator</i>	جداکننده فشارقوی (جدایش)
<i>high voltage cable</i>	کابل فشاری قوی (خدمات فنی)
<i>hinge line</i>	لولای چین (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>histogram</i>	هیستوگرام (زمین‌آمار)
<i>Hoist</i>	بالابر (ترابری)
<i>hoist</i>	جرثقیل (حفاری اکتشافی)
<i>Hoisting</i>	بالابری (ترابری)
<i>hole charging</i>	خرجگذاری چال (آتشباری)
<i>homogenous deformation</i>	تغییر شکل همگن (mekanik سنگ)
<i>homosphere</i>	هوموسفر (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>Hopper</i>	قیف (ترابری)

<i>hopper car truck</i>	باربر قیفی (ترابری)
<i>horizontal separation</i>	جدايش افقی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>horst</i>	بالاافتادگی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>hose</i>	شیلنگ (خدمات فنی)
<i>hot extraction</i>	استخراج گرم (ژئوشیمی)
<i>hukki cyclone</i>	سیکلون هوکی (دانه‌بندی)
<i>humphreys spiral</i>	مارپیچ همفري ( جدايش)
<i>humus</i>	گیاخاک (زمین‌شناسی عمومی)
<i>Hutch</i>	مخزن زیرجیگ ( جدايش)
<i>hydraulic conductivity</i>	هدایت هیدرولیکی (آب‌های زیرزمینی)
<i>hydraulic drill (H.D)</i>	چالزن هیدرولیکی (چالزنی)
<i>hydraulic excavator</i>	بیل مکانیکی (ترابری)
<i>hydraulic fracturing test</i>	آزمون شکافت هیدرولیکی (مکانیک سنگ)
<i>hydraulic gradient</i>	شیب هیدرولیکی (تهویه)
<i>hydraulic loss</i>	افت هیدرولیکی (آبکشی)
<i>hydraulic mining</i>	استخراج هیدرولیکی (عمومی استخراج)
<i>hydraulic radius</i>	شعاع هیدرولیکی (آبکشی)
<i>hydro sieve</i>	سرند آبی (دانه‌بندی)
<i>hydrocyclone</i>	هیدروسیکلون (دانه‌بندی)
<i>hydrodynamic drilling</i>	حفاری هیدرودینامیکی (حفر چاه و تونل)
<i>hydrograph</i>	آب‌نما (آبکشی)
<i>hydrometallurgy</i>	هیدرومتوالورژی (هیدرومتوالورژی)

<i>hydrophile</i>	آبدوست (فلوتاسیون)
<i>hydrophilicity</i>	آبدوستی (فلوتاسیون)
<i>hydrophobe</i>	آبران (فلوتاسیون)
<i>hydrophobicity</i>	آبرانی (فلوتاسیون)
<i>hydroscillator</i>	کلاسیفایر نوسانی (دانه‌بندی)
<i>hydroscopic coefficient</i>	ضریب نمگیری (آب‌های زیرزمینی)
<i>hydroscopic water</i>	آب‌نم (آب‌های زیرزمینی)
<i>hydrosphere</i>	آبکره (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>hydrothermal</i>	گرمابی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>hydrothermal alteration</i>	دگرسانی گرمابی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>hydrothermal deposit</i>	کانسار گرمابی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>hydrothermal solutions</i>	محلول‌های گرمابی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>hydrox</i>	هیدروکس (آتشباری)
<i>hypogene</i>	درون‌زاد (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>hypogene grade</i>	عيار اولیه (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>hypogene mineral</i>	کانی اولیه (عمومی اکتشاف)
<i>hypothermal deposits</i>	ذخایر هیپوترمال (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>hypothetical resources</i>	منابع معدنی فرضی (زمین‌شناسی اقتصادی)

I, J, K, L

*igneous rocks*

سنگ‌های آذرین (سنگ‌شناسی)

*Igniter*

آتش‌زنی معمولی (آتشباری)

*igniter cord*

فتیله آتش‌زنی (آتشباری)

*illumination*

شدت روشنایی (خدمات فنی)

*immediate roof*

سقف بلافصل (نگهداری)

*immediate strain*

تنجش آنی (mekanik سنگ)

*impact crusher*

سنگ‌شکن ضربه‌ای (خردایش)

*impact grinding*

نرمایش ضربه‌ای (خردایش)

*impact mill*

آسیای ضربه‌ای (خردایش)

*impedance factor*

ضریب امپدانس (آتشباری)

*impedance of explosive*

امپدانس ماده منفجره (آتشباری)

*impedance of rock*

امپدانس سنگ (آتشباری)

*impeller*

چرخ دوار (آبکشی)

<i>impeller clearance</i>	لقی (تهویه)
<i>imperfection coefficient</i>	ضریب نقص (جداش)
<i>imperfection coefficient</i>	ضریب نقص (دانه‌بندی)
<i>important anomaly</i>	آنومالی مهم (ژئوشیمی)
<i>in situ</i>	برجا (عمومی)
<i>in situ stress</i>	تنشی‌های برجا (مکانیک سنگ)
<i>Incline</i>	اوکلون (عمومی اکتشاف)
<i>Incline</i>	تونل مورب (معدن زیرزمینی)
<i>inclinometer</i>	انحراف‌سنج (مکانیک سنگ)
<i>inclinometer</i>	شیب‌سنج (چاه‌پیمایی)
<i>income</i>	درآمد (عمومی)
<i>increasing stripping ratio</i>	نسبت باطله‌برداری صعودی (معدن روباز)
<i>incremental stripping ratio</i>	نسبت باطله‌برداری گسترشی (معدن روباز)
<i>independently rotated drill</i>	چالزن با چرخش مستقل (چالزنی)
<i>indicated mineral resources</i>	منابع معدنی شناسایی شده (ارزیابی ذخیره)
<i>indicator element</i>	عنصر معرف (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>indicator elements</i>	عناصر معرف (ژئوشیمی)
<i>indicator mineral</i>	کانی معرف (ژئوشیمی)
<i>indicator minerals</i>	کانی‌های معرف (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>indicator plant</i>	گیاه معرف (ژئوشیمی)
<i>indicator ratio</i>	نسبت معرف (ژئوشیمی)
<i>indifferent ion</i>	یون بی‌تفاوت (فلوتاسیون)

<i>individual minerals</i>	کانی‌های منفرد (ژئوشیمی)
<i>induced polarization method (IP)</i>	روش پلاریزاسیون القایی (IP) (ژئوفیزیک)
<i>induced stress</i>	تنش‌های القایی (مکانیک سنگ)
<i>induced-roll separator</i>	جداکننده القایی (جدایش)
<i>induction logging method</i>	روش چاه‌پیمایی القایی (چاه‌پیمایی)
<i>industrial minerals and rocks</i>	کانی‌ها و سنگ‌های صنعتی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>inferred mineral resources</i>	منابع معدنی استنباطی (ارزیابی ذخیره)
<i>informal support</i>	سیستم نگهداری غیررسمی (نگهداری)
<i>infrastructure</i>	تاسیسات زیربنایی (عمومی)
<i>inhomogeneity</i>	ناهمگنی (عمومی)
<i>inhomogenous deformation</i>	تغییر شکل ناهمگن (مکانیک سنگ)
<i>injector</i>	فشانه (تهویه)
<i>inlet pressure</i>	فشار ورودی (خدمات فنی)
<i>insert drill steel</i>	مته یک‌پر (چالزنی)
<i>inset</i>	پذیرشگاه چاه (معدن زیرزمینی)
<i>in-situ leaching</i>	فروشی بر جا (هیدرومالتالورژی)
<i>instant electric detonator</i>	چاشنی الکتریکی فوری (آتشباری)
<i>instrumental analysis</i>	تجزیه دستگاهی (ژئوشیمی)
<i>instrumentation</i>	ابزاربندی (مکانیک سنگ)
<i>insulator</i>	مقره (خدمات فنی)
<i>intact rock</i>	سنگ بکر (مکانیک سنگ)
<i>intake</i>	معبر ورودی هوا (تهویه)

<i>integral drill steel</i>	مته یکپارچه (چالزنی)
<i>integral multiple reduction</i>	خلاصه‌سازی نمونه به روش جمع‌آوری (نمونه‌برداری)
<i>inter cooler</i>	میان سرد کننده (خدمات فنی)
<i>interaction</i>	برهم کنش (mekanik سنگ)
<i>intercept time</i>	زمان در مبنا (ژئوفیزیک)
<i>interferometer</i>	گازسنجد نوری (تهویه)
<i>intrinsic magnetic induction</i>	القا مغناطیسی ذاتی (عمومی)
<i>intermediate haulage</i>	باربری بینابینی (ترابری)
<i>intermediate zone</i>	منطقه متوسط (آب‌های زیرزمینی)
<i>intrinsic permeability coefficient</i>	ضریب نفوذپذیری ذاتی (آب‌های زیرزمینی)
<i>intrinsically safe</i>	ذاتاً ایمن (خدمات فنی)
<i>invaded zone</i>	منطقه آغشته (چاه‌پیمایی)
<i>ion complex</i>	کمپلکس یونی (ژئوشیمی)
<i>ion exchange</i>	تبادل یون (هیدرومترالورژی)
<i>ionosphere</i>	یونوسفر (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>iron hat</i>	کلاهک آهنی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>irrotational deformation</i>	تغییر شکل بدون چرخش (mekanik سنگ)
<i>isocandle curves</i>	منحنی‌های هم‌شدت (خدمات فنی)
<i>isochemical metamorphism</i>	دگرگونی هم‌شیمی (زمین‌شناسی عمومی)
<i>isochoric process</i>	فرآیند با حجم ثابت (تهویه)
<i>isoclinal fold</i>	چین هم‌شیب (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>isoclinic contour</i>	منحنی همانحراف (ژئوفیزیک)

<i>isogas curve</i>	منحنی هم‌گاز (تھویہ)
<i>isogonic contour</i>	منحنی هم‌میل (ژئوفیزیک)
<i>isoline</i>	خط هم‌خاصیت (عمومی)
<i>isoline method</i>	روش خطوط تراز (ارزیابی ذخایر)
<i>isomagnetic contour</i>	منحنی هم‌شدت (ژئوفیزیک)
<i>isothermal process</i>	فرآیند تکدما (تھویہ)
<i>jack hammer</i>	چالزن دستی (چالزنی)
<i>jackleg hammer</i>	چالزن دورانی - ضربه‌ای پایه‌دار (چالزنی)
<i>jar</i>	دنگ (حفاری)
<i>jasperoid</i>	ژاسپروئید (سنگ‌شناسی)
<i>jaw crusher</i>	سنگ‌شکن فکی (خرداش)
<i>jet drilling</i>	حفاری با جت آب (حفر چاه و تونل)
<i>jet mill</i>	آسیای دمثی (خرداش)
<i>Jig</i>	جیگ (جدایش)
<i>jigging</i>	آرایش به روش جیگ (جدایش)
<i>johnson drum</i>	استوانه جانسن (جدایش)
<i>joint</i>	درزه (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>joint set</i>	دسته درزه (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>joint system</i>	سیستم درزه (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>jones separator</i>	جاداکننده جونز (جدایش)
<i>jubilee wagon</i>	واگن بغل‌ریز (ترابری)
<i>judson powder</i>	پودر جادسون (آتشباری)

<i>jumbo drill</i>	جامبودریل (چالزنی)
<i>juvenile water</i>	آب ماگمایی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>kata thermometer</i>	دماسنجد کاتا (تهویه)
<i>kaolinitization</i>	کائولینیتی شدن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>karst</i>	کارست (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>kelly</i>	لوله کارگر (حفاری اکتشافی)
<i>key bed</i>	لایه راهنمای (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>key blocks</i>	بلوک‌های کلیدی (مکانیک سنگ)
<i>kibble</i>	دلو چاه (ترابری)
<i>Kick's law</i>	قانون کیک (خرداش)
<i>klippe</i>	بازمانده تکتونیکی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>koepe hoist</i>	بالابر اصطکاکی (ترابری)
<i>kriging</i>	کریگینگ (زمین‌آمار)
<i>kurtosis</i>	کشیدگی (زمین‌آمار)
<i>laccolith</i>	لاکولیت (سنگ‌شناسی)
<i>ladder way</i>	نفررو (معدن زیرزمینی)
<i>lagging</i>	لارده (نگهداری)
<i>ladder vein</i>	رگه نردبانی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>lagoonal sediments</i>	رسوبات کولاپی (زمین‌شناسی عمومی)
<i>lambert</i>	لامبرت (خدمات فنی)
<i>laminar flow</i>	جريان آرام (آب‌های زیرزمینی)
<i>lamp room</i>	چراغ خانه (خدمات فنی)

<i>landing</i>	توقفگاه قفس (ترابری)
<i>landslide</i>	زمین‌لغزش (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>landslide</i>	زمین‌لغزش (ژئوتکنیک)
<i>lapilli</i>	لابیلی (زمین‌شناسی عمومی)
<i>large radial picks</i>	ناخن‌های شعاعی بزرگ (حفر چاه و تونل)
<i>large scale wedge failure</i>	شکست گوهای بزرگ مقیاس (مکانیک سنگ)
<i>Laski law</i>	قانون لاسکی (زمین‌آمار)
<i>lateral drift</i>	تونل موازی لایه (معدن زیرزمینی)
<i>laterite</i>	لاتریت (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>later-log method</i>	روش لاترلوگ (چاپ‌پیمایی)
<i>latitude correction</i>	تصحیح عرض جغرافیایی (ژئوفیزیک)
<i>lattice substitution</i>	جانشینی شبکه‌ای (فلوتواسیون)
<i>lava</i>	گدازه (سنگ‌شناسی)
<i>layer sampling</i>	نمونه‌برداری لایه‌ای (نمونه‌برداری)
<i>layout</i>	جانمایی (عمومی)
<i>leaching</i>	فروشویی (هیدرومیکالورژی)
<i>leg</i>	پایه (چالزنی)
<i>level</i>	تراز (عمومی استخراج)
<i>level</i>	طبقه (معدن زیرزمینی)
<i>lightening arrester</i>	برق‌گیر (خدمات فنی)
<i>limiting economic cut off grade</i>	عيار حد اقتصادی محدود کننده (معدن روباز)
<i>line drilling</i>	چالزنی خطی (آتشباری)

<i>lineation</i>	ساختار خطی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>linear equivalents</i>	معادل‌های خطی (زمین‌آمار)
<i>liner</i>	آستر (خردایش)
<i>liner productivity</i>	قدرت تولید خطی (ژئوشیمی)
<i>lining</i>	آستر (نگهداری)
<i>liquid oxygen</i>	اکسیژن مایع (آتشباری)
<i>lithification</i>	سنگ شدن (سنگ‌شناسی)
<i>lithosphere</i>	لیتوسفر (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>littoral sediments</i>	رسوبات کرانه‌ای (زمین‌شناسی عمومی)
<i>load factor</i>	ضریب بار (تراپری)
<i>load factor</i>	ضریب بار (خدمات فنی)
<i>load factor</i>	ضریب حداقل بار (خدمات فنی)
<i>loader</i>	بارکننده (تراپری)
<i>load-haul-dump unit (L.H.D.)</i>	ماشین بارکننده-باربر (تراپری)
<i>loading factor</i>	ضریب خرج‌گذاری (آتشباری)
<i>loading point</i>	نقطه بارگیری (تراپری)
<i>loading ratio</i>	درجه انباشتگی (خردایش)
<i>local loss</i>	افت موضعی (تهویه)
<i>local threshold</i>	حد آستانه‌ای محلی (ژئوشیمی)
<i>local unconformity</i>	ناپیوستگی محلی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>loess</i>	لس (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>Lofrane test</i>	آزمایش لوفران (ژئوتکنیک)

<i>logarithmic kriging</i>	کریگینگ لگاریتمی (زمین‌آمار)
<i>lognormal distribution</i>	توزیع لگاریتمی طبیعی (زمین‌آمار)
<i>long hole</i>	چال بلند (چالزنی)
<i>longitudinal fault</i>	گسل طولی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>longitudinal wave</i>	موج طولی (ژئوفیزیک)
<i>longitudinal zonality</i>	منطقه‌بندی طولی (ژئوشیمی)
<i>longwall method</i>	روش استخراج جبهه کار بلند (معدن زیرزمینی)
<i>lopolith</i>	لوپولیت (سنگ‌شناسی)
<i>love wave</i>	موج لاو (ژئوفیزیک)
<i>low angle fault</i>	گسل کم‌شیب (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>low explosive</i>	مواد منفجره کند (آتشباری)
<i>low intensity magnetic separator</i>	جداکننده مغناطیسی با شدت کم (جدایش)
<i>Lugean test</i>	آزمایش لوژن (ژئوتکنیک)
<i>lumen</i>	لومن (خدمات فنی)
<i>luminance</i>	درخشندگی (خدمات فنی)
<i>lumination efficiency</i>	ضریب بهره نوری (خدمات فنی)
<i>lumination flux</i>	جريان نور (خدمات فنی)
<i>lumination intensity</i>	شدت نور (خدمات فنی)
<i>lump</i>	کلوخه (عمومی)
<i>lump sampling</i>	نمونه‌برداری لبیری (نمونه‌برداری)
<i>luster</i>	جلاء (کانی‌شناسی)
<i>lux</i>	لوکس (خدمات فنی)

روشنایی سنج (خدمات فنی)

*luxmeter*

# M , N

<i>machine body</i>	بدنه ماشین (حفر چاه و تونل)
<i>machine mine</i>	معدن مکانیزه (عمومی استخراج)
<i>machine tester</i>	آتشکن آزمایشی (آتشباری)
<i>magma</i>	ماگما (زمین‌شناسی عمومی)
<i>magma genetic criteria</i>	معیارهای ماگمایی (عمومی اکتشاف)
<i>magmatic deposits</i>	ذخایر ماگمایی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>magmatic injection deposits</i>	ذخایر تزریقی ماگمایی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>magmatic segregation</i>	تفکیک ماگمایی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>magnetic field</i>	میدان مغناطیسی (عمومی)
<i>magnetic field intensity</i>	شدت میدان مغناطیسی (عمومی)
<i>magnetic filter</i>	فیلتر مغناطیسی (جدایش)
<i>magnetic flowmeter</i>	جریان سنج مغناطیسی (جدایش)
<i>magnetic flux</i>	شار مغناطیسی (عمومی)
<i>magnetic induction</i>	القا مغناطیسی (عمومی)
<i>magnetic method</i>	روش مغناطیسی سنجی (ژئوفیزیک)

<i>magnetic moment</i>	گشتاور مغناطیسی (عمومی)
<i>magnetic permeability</i>	قابلیت نفوذ مغناطیسی (عمومی)
<i>magnetic separation</i>	جدایش مغناطیس (جدایش)
<i>magnetic starter</i>	راهانداز مغناطیسی (خدمات فنی)
<i>magnetic susceptibility</i>	ضریب القا مغناطیسی (عمومی)
<i>magnetizing roasting</i>	تشویه مغناطیسی (جدایش)
<i>magnetosphere</i>	ماگنتوسفر (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>main line haulage</i>	مسیر اصلی باربری (ترابری)
<i>maintenance</i>	نگهداری (عمومی)
<i>maintenance factor</i>	ضریب نگهداری (خدمات فنی)
<i>major elements</i>	عناصر اصلی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>major mine disaster</i>	فاجعه معدنی (ایمنی)
<i>manhole</i>	جان‌پناه (معدن زیرزمینی)
<i>man-shift</i>	نفر - شیفت (عمومی استخراج)
<i>mantle</i>	گوشته زمین (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>manway</i>	نفررو (معدن زیرزمینی)
<i>Marche funnel</i>	قیف مارش (حفاری اکتشافی)
<i>marine sediments</i>	رسوبات دریایی (زمین‌شناسی عمومی)
<i>massive sulphide deposits</i>	ذخایر سولفیدی توده‌ای (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>master curves</i>	منحنی‌های الگو (ژئوفیزیک)
<i>matrix</i>	ماتریکس (سنگ‌شناسی)
<i>matrix collector</i>	جمع‌کننده ماتریسی (جدایش)

<i>mature river</i>	رودخانه بالغ (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>mean</i>	میانگین (زمین‌آمار)
<i>meander</i>	رودپیچ (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>measured mineral resources</i>	منابع معدنی اندازه‌گیری شده (ارزیابی ذخیره)
<i>mechanical availability</i>	دسترسی مکانیکی (تراابری)
<i>mechanical availability factor</i>	ضریب قابلیت دسترسی مکانیکی (تراابری)
<i>mechanical losses</i>	افت‌های مکانیکی (آبکشی)
<i>mechanization</i>	مکانیزاسیون (عمومی)
<i>median</i>	میانه (زمین‌آمار)
<i>mercaptan</i>	مرکاپتان (فلوتاسیون)
<i>mesh</i>	مش (دانه‌بندی)
<i>mesh number</i>	شماره مش (دانه‌بندی)
<i>mesh of grind</i>	حد خردایش (خردایش)
<i>mesopause</i>	مزوپوز (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>mesophile bacteria</i>	باکتری‌های مزوфیل (عمومی فرآوری)
<i>mesosphere</i>	مزوسفر (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>mesothermal deposits</i>	ذخایر مزوترمال (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>metallogenic epoch</i>	دوره‌های فلززایی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>metallogenic provinces</i>	ایالت‌های فلززایی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>metallogeny</i>	فلززایی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>metallurgical coal</i>	زغالسنگ متالورژیکی (زغالسنگ)
<i>metallurgical efficiency</i>	بازدهی متالورژیکی (متالورژی)

<i>metamorphic facies</i>	رخساره‌های دگرگونی (زمین‌شناسی عمومی)
<i>metamorphism</i>	دگرگونی (زمین‌شناسی عمومی)
<i>metamorphosed rocks</i>	سنگ‌های دگرگونی (سنگ‌شناسی)
<i>metasomatism</i>	متاسوماتیزم (سنگ‌شناسی)
<i>methane drainage</i>	گاززدایی (تهویه)
<i>methane monitor</i>	پایشگر متان (تهویه)
<i>method of working</i>	روش استخراج (استخراج زیرزمینی)
<i>methyl isobutyl carbonil (MIBC)</i>	متیل ایزو بوتیل کربونیل (فلوتاسیون)
<i>metering point</i>	نقطه تحويل (خدمات فنی)
<i>micelle</i>	میسل (فلوتاسیون)
<i>micro flotation</i>	میکروفلوتاسیون (فلوتاسیون)
<i>microbial corrosion</i>	خوردگی میکروبی (عمومی فرآوری)
<i>microbial flotation</i>	فلوتاسیون میکروبی (فلوتاسیون)
<i>microresistivity devices</i>	ابزار ریز مقاومت‌سنگی (چاه‌پیمایی)
<i>middlings</i>	ذرات میانی (خرداش)
<i>migrating stable compounds</i>	ترکیبات مهاجر پایدار (زنوشیمی)
<i>mill</i>	آسیا (خرداش)
<i>mill head</i>	بار اولیه کارخانه (عمومی فرآوری)
<i>milling</i>	آسیا کردن (خرداش)
<i>milling mechanism</i>	حفاری با مکانیسم پودر کردن (حفر چاه و تونل)
<i>mine</i>	معدن (عمومی استخراج)
<i>mine hoist</i>	بالابر معدنی (ترابری)

<i>mine life</i>	عمر معدن (عمومی)
<i>mine working</i>	حفریه معدنی (معدن زیرزمینی)
<i>mine working characteristic</i>	منحنی مشخصه حفریه معدنی (تهویه)
<i>mineable reserves</i>	ذخایر قابل استخراج (معدن روباز)
<i>miner</i>	معدنکار (معدن زیرزمینی)
<i>mineral</i>	کانی (کانی‌شناسی)
<i>mineral deposit</i>	کانسار (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>mineral dressing</i>	کانه‌آرایی (عمومی فرآوری)
<i>mineral land</i>	زمین معدنی (عمومی)
<i>mineral preparation</i>	کانه‌آرایی (عمومی فرآوری)
<i>mineral resource</i>	منبع معدنی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>mineralization</i>	کانی‌سازی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>mineralization coefficient</i>	ضریب کانی‌سازی (ژئوشیمی)
<i>mineralization factor</i>	ضریب کانی‌سازی (عمومی اکتشاف)
<i>mineralogy</i>	مینرالوگرافی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>minimum anomalous content</i>	حداقل مقدار آنومالی (ژئوشیمی)
<i>minimum pit floor width</i>	حداقل عرض کف کاوک نهایی (معدن روباز)
<i>mining</i>	معدنکاری (عمومی استخراج)
<i>mining blocks method</i>	روش بلوک‌های معدنی (ارزیابی ذخیره)
<i>mining engineering</i>	مهندسی معدن (عمومی استخراج)
<i>minor elements</i>	عناصر فرعی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>misfire</i>	دزد کردن چال (آتشباری)

<i>mixed potential</i>	پتانسیل ترکیبی (فلوتاسیون)
<i>mixer</i>	مخلوط‌کن (حفاری اکتشافی)
<i>mixer</i>	مخلوط‌کن (عمومی فرآوری)
<i>mixing</i>	مخلوط کردن (عمومی فرآوری)
<i>mobility</i>	قابلیت تحرک (ژئوشیمی)
<i>mode</i>	مد (زمین‌آمار)
<i>moderately jointed rock</i>	سنگ نسبتاً درزه‌دار (مکانیک سنگ)
<i>modified drive loading method</i>	روش بارگیری صفائح اصلاح شده (تراابری)
<i>modifier</i>	تنظیم‌کننده (فلوتاسیون)
<i>mofette</i>	موفت (زمین‌شناسی عمومی)
<i>mogensen screen</i>	سرند موژانسن (دانه‌بندی)
<i>Mohorovicic discontinuity</i>	ناپیوستگی موہوروویچ (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>Mohr circle</i>	دایره موهر (مکانیک سنگ)
<i>moisture content</i>	رطوبت محتوا (عمومی فرآوری)
<i>moisture equivalent</i>	رطوبت معادل (آب‌های زیرزمینی)
<i>moisture sampling</i>	نمونه‌برداری رطوبت‌سنجدی (عمومی فرآوری)
<i>monitoring</i>	رفتار‌سنجدی (نگهداری)
<i>monitoring station</i>	ایستگاه رفتار‌سنجدی (نگهداری)
<i>mono pump</i>	تلمبه مونو (آبکشی)
<i>monocline</i>	تک‌شیب (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>monomolecular layer</i>	لایه تک‌ملکولی (فلوتاسیون)
<i>monorail</i>	حمل و نقل تک‌ریلی (تراابری)

<i>moraine</i>	یخرفت (زمین‌شناسی عمومی)
<i>mountain chain</i>	رشته کوه (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>moving average analysis</i>	تجزیه و تحلیل میانگین متحرک (ژئوشیمی)
<i>moving screen</i>	سرند متحرک (دانه‌بندی)
<i>mozley separator</i>	جداکننده موذلی (جدایش)
<i>muck</i>	تلنبار مواد (ترابری)
<i>mucker</i>	بارکننده (ترابری)
<i>mucking system</i>	سیستم تخلیه مواد (حفر چاه و توغل)
<i>mud</i>	گل حفاری (حفاری اکتشافی)
<i>mud cake</i>	اندود گل (چاه‌پیمایی)
<i>mud cap</i>	خرج روسنگی (آتشباری)
<i>mud craks</i>	ترک‌های گلی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>mud flow</i>	جریان گل (ژئوتکنیک)
<i>mud line</i>	خط گل (جدایش)
<i>mud volcanoes</i>	گل فشان‌ها (زمین‌شناسی عمومی)
<i>mullion structure</i>	ساخთار ستونی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>multiformational halos</i>	هاله‌های با ساخت چندگانه (ژئوشیمی)
<i>Multigravity</i>	جداکننده استوانه‌ای لرزان (جدایش)
<i>separator (MGS)</i>	سرمته چهارپر (چالزنی)
<i>multiple drill steel</i>	سیل مکرر (سنگ‌شناسی)
<i>multiple sill</i>	لغزش انتقالی چند مرحله‌ای (ژئوتکنیک)
<i>multiple translation slide</i>	تلمبه چند طبقه (آبکشی)
<i>multistage pump</i>	

<i>multivariant analysis</i>	تجزیه و تحلیل چند متغیره (رئوشهیمی)
<i>murgue</i>	مورگ (تهویه)
<i>mylonite</i>	میلوونیت (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>nappe</i>	سفره (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>native metals</i>	فلزات خالص طبیعی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>natural draught</i>	تهویه طبیعی (تهویه)
<i>natural hydrophobicity</i>	آبرانی طبیعی (فلوتاسیون)
<i>natural ventilation</i>	تهویه طبیعی (تهویه)
<i>near aperture particles</i>	ذرات با ابعاد نزدیک به چشم‌های سرند (دانه‌بندی)
<i>nearest point rule</i>	قانون نزدیک‌ترین نقاط (ارزیابی ذخیره)
<i>negative regulation</i>	تنظیم منفی (تهویه)
<i>neritic zone</i>	منطقه کم‌زرفا (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>net slip</i>	لغش کلی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>net texture</i>	بافت شبکه‌ای (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>New Austrian Tunneling Method (NATM)</i>	روش تونل‌سازی اتریشی جدید (ناتم) (نگهداری)
<i>nine-point sample</i>	نمونه محل نهم (نمونه‌برداری)
<i>nit</i>	نیت (خدمات فنی)
<i>nitroglycerin</i>	نیتروگلیسیرین (آتشباری)
<i>noble metals</i>	فلزات قیمتی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>node</i>	گره (عمومی فرآوری)
<i>nodular</i>	دانه‌ای (عمومی فرآوری)
<i>non-conductor</i>	غیرهادی (جدایش)

<i>nonconformity</i>	ناپیوستگی آذرین‌پی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>nonel system</i>	سیستم نازل (آتشباری)
<i>nonferrous metals</i>	فلزات غیرآهنی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>nonplunging fold</i>	چین افقی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>non-polar mineral</i>	کانی غیرقطبی (فلوتاسیون)
<i>nonproductive granite</i>	گرانیت عقیم (ژئوشیمی)
<i>nonproductive mineralization</i>	کانی سازی عقیم (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>nonrepresentative sample</i>	نمونه غیرمعرف (نمونه‌برداری)
<i>nonsystematic joints</i>	درزهای نامنظم (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>nonuniform flow</i>	جريان غیریکنواخت (آبکشی)
<i>normal distribution</i>	توزیع طبیعی (زمین‌آمار)
<i>normal emission</i>	تصاعد عادی (تهویه)
<i>normal fault</i>	گسل عادی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>normal profile</i>	نیمرخ عمودی (عمومی اکتشاف)
<i>normal separation</i>	جدایش عمودی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>nuclear explosives</i>	مواد منفجره هسته‌ای (آتشباری)
<i>nugget effect</i>	اثر قطعه‌ای (زمین‌آمار)

# O, P, Q

<i>oblique fault</i>	گسل مورب (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>oblique joint</i>	درزه مورب (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>observational well</i>	چاه مشاهده‌ای (آب‌های زیرزمینی)
<i>ocean floor</i>	بسنر اقیانوس (زمین‌شناسی عمومی)
<i>oersted</i>	ارستد (عمومی)
<i>oleic acid</i>	اسید اولییک (فلوتاسیون)
<i>online analysis</i>	تجزیه آنی (عمومی فرآوری)
<i>oolite</i>	اولیت (سنگ‌شناسی)
<i>ooze</i>	اووز (زمین‌شناسی عمومی)
<i>open circuit</i>	مدار باز (خردایش)
<i>open network</i>	شبکه باز (خدمات فنی)
<i>open pit</i>	کاواک روباز (معدن روباز)
<i>open pit mining</i>	روش استخراج روباز (معدن روباز)
<i>open pitting</i>	روش استخراج روباز (معدن روباز)
<i>open shield</i>	سپر باز (حفر چاه و تونل)

<i>open space filling texture</i>	بافت شکافه پرکن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>open stop</i>	کارگاه استخراج بدون نگهداری (معدن زیرزمینی)
<i>opening</i>	بازکنندۀ (معدن زیرزمینی)
<i>opening</i>	دهانه ورودی (خردایش)
<i>operating factor</i>	ضریب عملیات (ترابری)
<i>operating load</i>	بار عملیاتی (ترابری)
<i>operating point</i>	نقطه عملکرد (تهویه)
<i>ophiolite</i>	افیولیت (سنگ‌شناسی)
<i>optimum mesh of grind</i>	حد نرمایش بھینه (خردایش)
<i>optimum time</i>	زمان بھینه (فلوتاسیون)
<i>ordinary fan cut</i>	برش بادبزنی معمولی (آنسباری)
<i>ore</i>	کانسنگ (عمومی)
<i>ore bearing fluid</i>	سیال کانه‌دار (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>ore bin</i>	سیلو مواد معدنی (عمومی فرآوری)
<i>ore blending</i>	مخلوط‌سازی کانسنگ (معدن روباز)
<i>ore block</i>	بلوک (معدن زیرزمینی)
<i>ore body</i>	کان تن (عمومی)
<i>ore body zonation</i>	منطقه‌بندی توده معدنی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>ore deposit</i>	کانسوار (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>ore dressing</i>	کانه‌آرایی (عمومی فرآوری)
<i>ore microscopy</i>	کانه‌شناسی نوری (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>ore mineral</i>	کانه (عمومی)

<i>ore pass</i>	ریزشگاه کانسنگ (معدن زیرزمینی)
<i>ore preparation</i>	کانه‌آرایی (عمومی فرآوری)
<i>ore processing</i>	کانه‌آرایی (عمومی فرآوری)
<i>ore reserve</i>	ذخیره معدنی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>ore shoot</i>	بخش پرعیار رگه (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>orebody</i>	کان تن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>organic efficiency</i>	بازدهی تشكیلاتی (عمومی فرآوری)
<i>organic sulfur</i>	گوگرد آلی (زغال سنگ)
<i>orientational survey</i>	بررسی مقدماتی (عمومی اکتشاف)
<i>oriented core</i>	مغزه توجیه شده (حفاری اکتشافی)
<i>orogenic belt</i>	کمربند کوه‌زایی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>orogenic phase</i>	فاز کوه‌زایی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>orogeny</i>	کوه‌زایی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>orthomagmatic deposits</i>	ذخایر اورتوماگماتیک (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>output</i>	ظرفیت تولید (عمومی)
<i>over break</i>	عقب‌زدگی (آتشباری)
<i>over compression</i>	بیش‌فشاری (خدمات فنی)
<i>over current circuit breaker</i>	مدارشکن جریان زیاد (خدمات فنی)
<i>over drilling</i>	اضافه حفاری (چالزنی)
<i>over roasting</i>	تشویه بیش از حد (عمومی فرآوری)
<i>overall stripping ratio</i>	نسبت باطله‌برداری کلی (معدن رو باز)
<i>overburden</i>	روباره (نگهداری)

<i>overcharge</i>	اضافه خرج (آتشباری)
<i>overcoreing method</i>	روش مغزه‌گیری دوباره (مکانیک سنگ)
<i>overflow</i>	سرریز (جداش)
<i>overflow discharge</i>	تخلیه سرریز (خردایش)
<i>overgrinding</i>	بیش آسیا کردن (خردایش)
<i>overhand stoping</i>	روش استخراج بالارو (معدن زیرزمینی)
<i>overhead loader</i>	بارکننده پشت انداز (تراپری)
<i>oversize</i>	فراندازه (آتشباری)
<i>oversize</i>	فراندازه (دانه‌بندی)
<i>overthrust blocks</i>	گسل رورانده (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>overthrust fault</i>	قطعات رورانده (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>overturned fold</i>	چین برگشته (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>oxidized zone</i>	زون اکسیده (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>oxidizing agent</i>	عامل اکسایش (عمومی فرآوری)
<i>oxygen balance</i>	траز اکسیژن (آتشباری)
<i>oxyhydryl collectors</i>	کلکتورهای اکسی‌هیدریلی (فلوتاسیون)
<i>ozonosphere</i>	اوzonوسfer (زمین‌شناسی عمومی)
<i>packing</i>	جرزبندی سقف (نگهداری)
<i>pan filter</i>	فیلتر مسطح (عمومی فرآوری)
<i>panel</i>	پهنه (معدن زیرزمینی)
<i>pangaea</i>	پانگه‌آ (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>panning</i>	لاوك‌شوبي (عمومی اکتشاف)

<i>pantograph</i>	پانتوگراف (خدمات فنی)
<i>paragenesis</i>	پاراژنر (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>paragenetic sequence</i>	توالی پاراژنتیک (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>parallel connection network</i>	شبکه تهويه موازي (تهويه)
<i>parallel connection of caps</i>	اتصال موازي چاشني‌ها (آتشباری)
<i>parallel cut</i>	برش موازي (آتشباری)
<i>parallel faults</i>	گسل‌های موازي (زمین‌شناسی ساختماني)
<i>parallel fold</i>	چين موازي (زمین‌شناسی ساختماني)
<i>parallel-serie connection of caps</i>	اتصال موازي- سري چاشني‌ها (آتشباری)
<i>paramagnetic minerals</i>	کانی‌های پارامغناطيس (جدايش)
<i>paramagnetic rocks</i>	سنگ‌های پارامغناطيس (ژئوفيزيك)
<i>paragenesis</i>	پاراژنر (کانی‌شناسی)
<i>part per billion (ppb)</i>	قسمت در بيليون (عمومي)
<i>part per million (ppm)</i>	قسمت در ميليون (عمومي)
<i>partial analysis</i>	تجزيه جزيي (ژئوشيمى)
<i>partial combustion</i>	احتراق ناقص (عمومي فرآوري)
<i>parting density</i>	جرم مخصوص جدايش (جدايش)
<i>parting density</i>	چگالي جدايش (جدايش)
<i>partition curve</i>	منحنى توزيع (جدايش)
<i>partition curve</i>	منحنى توزيع (دانه‌بندی)
<i>passed particles</i>	ذرات عبور کرده (دانه‌بندی)
<i>passive support</i>	سيستم نگهداري غيرفعال (نگهداري)

<i>path finder elements</i>	عناصر ردیاب (زئوشیمی)
<i>path finder elements</i>	عناصر ردیاب (فلوتاسیون)
<i>peak shear strength</i>	مقاومت برشی نهایی (مکانیک سنگ)
<i>peak strength</i>	مقاومت نهایی (مکانیک سنگ)
<i>pebble mill</i>	آسیا قلوه‌سنگی (خرداش)
<i>penalty</i>	جریمه (اقتصاد معدنی)
<i>penetration rate</i>	آهنگ نفوذ (چالزنی)
<i>penetration rate</i>	آهنگ نفوذ (حفر چاه و تونل)
<i>pentaerythritol tetranitrate (PETN)</i>	پانتریت (آتشباری)
<i>percolating leaching</i>	فروشویی نفوذی (هیدرومتوالورژی)
<i>perfect mixing</i>	اختلاط کامل (عمومی فرآوری)
<i>perforator</i>	پرفراتور (چالزنی)
<i>perforatrice</i>	پرفراتریس (چالزنی)
<i>periodic stripping ratio</i>	نسبت باطله‌برداری دوره‌ای (معدن روباز)
<i>peripheral discharge</i>	تخلیه محیطی (خرداش)
<i>peripheral faults</i>	گسل‌های محیطی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>permanent magnets</i>	آهنربای دائمی (جدایش)
<i>permanent support</i>	سیستم نگهداری دائمی (نگهداری)
<i>permeability coefficient</i>	ضریب نفوذ‌پذیری (آب‌های زیرزمینی)
<i>permissible dynamite</i>	دینامیت مجاز (آتشباری)
<i>perpendicular slip</i>	لغزش عمودی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>phacolith</i>	فاکولیت (سنگ‌شناسی)

<i>phosphorite</i>	فسفریت (سنگ‌شناسی)
<i>phot</i>	فت (خدمات فنی)
<i>photometer</i>	نورسنج (خدمات فنی)
<i>photo-sedimentometer</i>	ته‌نشین سنج نوری (دانه‌بندی)
<i>physical adsorption</i>	جذب سطح فیزیکی (فلوتاسیون)
<i>physical availability</i>	دسترسی فیزیکی (ترابری)
<i>physical weathering</i>	هوازدگی فیزیکی (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>pick</i>	چکش مکانیکی (حفاری)
<i>piedmont scarp</i>	پرتگاه کوهپایه‌ای (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>piedmont sediments</i>	رسوبات کوهپایه‌ای (زمین‌شناسی عمومی)
<i>piezometric surface</i>	سطح پیزومتریک (آب‌های زیرزمینی)
<i>pigment minerals</i>	رنگدانه معدنی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>pillar</i>	پایه (معدن زیرزمینی)
<i>pillar mining system</i>	روش استخراج پایه‌ای (معدن زیرزمینی)
<i>pillow structure</i>	ساخтар بالشی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>pilot plant</i>	واحد پیشاهنگ (عمومی)
<i>pilot tunnel</i>	تونل پیشاهنگ (حفر چاه و تونل)
<i>pinched sluice</i>	ناو شستشو ( جدايش )
<i>pine oil</i>	روغن کاج (فلوتاسیون)
<i>pinnate joints</i>	درزهای پرمانند (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>pipe jacking</i>	لوله رانی (حفر چاه و تونل)
<i>pipe sampling</i>	نمونه‌برداری لوله‌ای (نمونه‌برداری )

<i>pipebend</i>	زانویی (آبکشی)
<i>pipeline</i>	خط لوله (آبکشی)
<i>pipeline characteristic</i>	منحنی مشخصه خط لوله (آبکشی)
<i>pisolith</i>	پیزولیت (سنگشناسی)
<i>pit</i>	کاواک (معدن روباز)
<i>pit bottom</i>	پذیرشگاه زیرزمینی (معدن زیرزمینی)
<i>pit top</i>	پذیرشگاه سطحی (زیرزمینی)
<i>pitch angle</i>	زاویه پیچ (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>pitot tube</i>	لوله پیتو (تهویه)
<i>placer deposits</i>	ذخایر پلاسربی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>placer mining</i>	معدنکاری آبرفتی (عمومی استخراج)
<i>plane failure</i>	شکست صفحه‌ای (ژئوتکنیک)
<i>plane strain</i>	تنجش صفحه‌ای (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>planimeter</i>	سطح‌سنج (عمومی)
<i>planning</i>	طراحی (عمومی استخراج)
<i>plaster shooting</i>	آتشباری روسنگی (آتشباری)
<i>plastic deformation</i>	تغییر شکل خمیری (مکانیک سنگ)
<i>plate tectonics</i>	تکتونیک صفحه‌ای (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>plate-bearing test</i>	آزمون صفحه باربر (مکانیک سنگ)
<i>platinum group elements</i>	عناصر گروه پلاتین (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>plug flow</i>	جريان پیستونی (عمومی فرآوری)
<i>plunge</i>	زاویه میل چین (زمین‌شناسی ساختمانی)

<i>plunging fold</i>	چین مایل (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>plutonic rocks</i>	سنگ‌های نفوذی (سنگ‌شناسی)
<i>pneumatic</i>	بادی (خدمات فنی)
<i>pneumatic jig</i>	جیگ هوایی (جدایش)
<i>pneumatic loading</i>	خرج گذاری با هوای فشرده (آتشباری)
<i>pneumatic pic</i>	چکش مکانیکی (حفاری)
<i>pneumatic rotary drill</i>	چالزن دورانی بادی (چالزنی)
<i>pneumatic rotary-pereussion drill</i>	چالزن دورانی- ضربه‌ای بادی (چالزنی)
<i>pneumatic stowing</i>	خاکریزی بادی (معدن زیرزمینی)
<i>pneumoconiosis</i>	پنوموکونیوزیس (ایمنی)
<i>podiform deposits</i>	ذخایر انبانی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>point attack picks</i>	ناخن‌های با تماس نقطه‌ای (حفر چاه و تونل)
<i>point by point method</i>	روش نقطه‌به‌نقطه (خدمات فنی)
<i>point kriging</i>	کریگینگ نقطه‌ای (زمین‌آمار)
<i>point sampling</i>	نمونه‌برداری نقطه‌ای (نمونه‌برداری)
<i>Poisson distribution</i>	توزیع پواسون (زمین‌آمار)
<i>polar minerals</i>	کانی‌های قطبی (فلوتاسیون)
<i>polygenic</i>	چند منشایی (سنگ‌شناسی)
<i>polygon method</i>	روش چند ضلعی (ارزیابی ذخیره)
<i>polytropic process</i>	فرآیند چند شکلی (تهویه)
<i>popping condition</i>	شرایط پوکیدن (مکانیک سنگ)
<i>porosity</i>	تخلخل (آب‌های زیرزمینی)

<i>porphyry deposits</i>	ذخایر پورفیری (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>portable cable</i>	کابل نرم (خدمات فنی)
<i>portable derrick mast</i>	دکل قابل حمل (حفاری اکتشافی)
<i>portal</i>	دهانه تونل (حفر چاه و تونل)
<i>positive regulation</i>	تنظیم مثبت (تهویه)
<i>possible reserves</i>	ذخایر ممکن (ارزیابی ذخایر)
<i>potassic alteration</i>	دگرسانی پتاسیک (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>potential determining ion</i>	یون تعیین کننده پتانسیل (فلوتاسیون)
<i>powder factor</i>	خرج ویژه (آتشباری)
<i>power shovel</i>	بیل مکانیکی قدرتی (ترابری)
<i>powered supports</i>	وسایل نگهداری قدرتی (نگهداری)
<i>precious metals</i>	فلزات قیمتی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>precipita flotation</i>	فلوتاسیون رسوبی (فلوتاسیون)
<i>precipitation</i>	بارش (آب‌های زیرزمینی)
<i>pre-concentration</i>	آرایش اولیه (جدایش)
<i>pregnant solution</i>	محلول باردار (هیدرومتوالورزی)
<i>preliminary exploration</i>	اکتشاف مقدماتی (ارزیابی ذخایر)
<i>presplit blasting</i>	آتشباری پیش‌شکافی (آتشباری)
<i>pre-splitting</i>	پیش‌شکافی (آتشباری)
<i>pressure cell</i>	سلول فشار (نگهداری)
<i>pressure filter</i>	فیلتر پرس (جدایش جامد- مایع)
<i>pressure head</i>	ارتفاع نظیر فشار (تهویه)

<i>pressure leaching</i>	فروشويي تحت فشار (هيدرومتوالورژي)
<i>pressure loss</i>	افت فشار (تهويه)
<i>pressure type geophone</i>	لرزه‌سنج فشاری (ژئوفيزيک)
<i>prillite</i>	پريليت (آتشباري)
<i>primary creep</i>	خزش اولين (مكانيك سنگ)
<i>primary crusher</i>	سنگ‌شکن اوليه (خردايش)
<i>primary dispersion</i>	پراكنش اوليه (ژئوشيمى)
<i>primary geochemical halo</i>	هاله ژئوشيميايی اوليه (ژئوشيمى)
<i>primary grinding</i>	نرمايش اوليه (خردايش)
<i>primary structures</i>	ساخترهای اوليه (زمين‌شناسي ساختماني)
<i>primary support</i>	نگهداري اوليه (نگهداري)
<i>prime mover</i>	کشاننده (تراوري)
<i>primer cartridge</i>	لول فعال (آتشباري)
<i>primitive stress</i>	تنش اوليه (مكانيك سنگ)
<i>principal mineral</i>	کاني اساسی (سنگ‌شناسي)
<i>principle stress</i>	تنش اصلی (مكانيك سنگ)
<i>principle surfaces</i>	سطوح اصلی (مكانيك سنگ)
<i>probable mineral reserve</i>	ذخيره معدني احتمالي (ارزیابی ذخیره)
<i>process control</i>	کنترل فرآيند (عمومي فرآوری)
<i>productive granite</i>	گرانيت بارور (ژئوشيمى)
<i>profile arrangement</i>	آرایش در طول خط مستقيم (ژئوفيزيک)
<i>progressive failure</i>	شكست تدریجي (مكانيك سنگ)

<i>promoter</i>	کمک‌کلکتور (فلوتاسیون)
<i>prop</i>	ستون (نگهداری)
<i>property capital</i>	سرمایه ملکی (عمومی)
<i>propylitic alteration</i>	دگرسانی پروپیلیتیک (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>prospecting criteria</i>	معیارهای پی‌جویی (عمومی اکتشاف)
<i>protective relay</i>	رله حفاظتی (خدمات فنی)
<i>protore</i>	کانسنسگ، اولیه (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>proved mineral reserve</i>	ذخیره معدنی قطعی (ارزیابی ذخیره)
<i>pseudo-bedding</i>	لایه‌بندی مجازی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>pseudomatrix</i>	ماتریکس مجازی (سنگ‌شناسی)
<i>pulp</i>	پالپ (عمومی فرآوری)
<i>pulse velocity test</i>	آزمون سرعت پالس (mekanیک سنگ)
<i>pulverizer</i>	پودرکن (خرداش)
<i>pump</i>	تلمبه (آبکشی)
<i>pump efficiency</i>	راندمان تلمبه (آبکشی)
<i>pump eye</i>	چشم تلمبه (آبکشی)
<i>pumping tests</i>	آزمایش‌های پمپاژ (آب‌های زیرزمینی)
<i>pure shear</i>	برش خالص (mekanیک سنگ)
<i>purkinje shift</i>	انتقال پورکینج (خدمات فنی)
<i>push back</i>	عقب راندن (معدن رو باز)
<i>pyramidal cut</i>	برش هرمی (آتشباری)
<i>pyroclastic rocks</i>	سنگ‌های آذرآواری (سنگ‌شناسی)

<i>pyroclastics</i>	آذرآواری (سنگ‌شناسی)
<i>pyrometallurgy</i>	پیرومالتالورژی (متالورژی استخراجی)
<i>pyrometasomatism</i>	پیرومتسوماتیسم (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>qanat</i>	قنات (آب‌های زیرزمینی)
<i>quartering method</i>	روش چهارکی (نمونه‌برداری)
<i>quarry</i>	معدن روباز (معدن روباز)
<i>quebracho</i>	کبراکو (فلوتاسیون)

# R

<i>radial faults</i>	گسل‌های شعاعی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>radial flow fan</i>	بادبزن شعاعی (تهویه)
<i>radial jacking test</i>	آزمون جکبندی شعاعی (مکانیک سنگ)
<i>radioactivity method</i>	روش رادیواکتیو (ژئوفیزیک)
<i>radiometetric sorting</i>	سنگ‌جوری پرتوسنجی (جدایش)
<i>radius of destruction</i>	شعاع تخریب (آتشباری)
<i>ragging</i>	لایه کاذب (جدایش)
<i>rail bender</i>	ریل خم‌کن (ترابری)
<i>rail haulage system</i>	سیستم حمل و نقل ریلی (ترابری)
<i>raise</i>	دویل (معدن زیرزمینی)
<i>raise borer</i>	ماشین حفر دویل (حفر چاه و تونل)
<i>rake angle</i>	زاویه ریک (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>rake classifier</i>	کلاسیفایر پارویی (دانه‌بندی)
<i>ramp</i>	رمپ (عمومی استخراج)
<i>random variable</i>	متغیر تصادفی (زمین‌آمار)

<i>range</i>	شعاع تاثیر (زمین‌آمار)
<i>rare earth elements (REE)</i>	عناصر خاکی کمیاب (عمومی)
<i>rated capacity</i>	ظرفیت نامی (تراپری)
<i>rated horse power (rhp)</i>	قدرت اسمی (تراپری)
<i>raw coal</i>	زغال استخراج شده (زغال‌سنگ)
<i>rayleigh waves</i>	امواج ریله (ژئوفیزیک)
<i>Raymond mill</i>	آسیای ریموند (خردایش)
<i>real solutions</i>	محلول‌های حقیقی (ژئوشیمی)
<i>rear dump truck</i>	کامیون عقب‌ریز (تراپری)
<i>rear support legs</i>	جک‌های گیرش عقبی (حفر چاه و توnel)
<i>recession curve</i>	منحنی پسروی (آب‌های زیرزمینی)
<i>recharge area</i>	ناحیه تعذیه کننده (آب‌های زیرزمینی)
<i>reciprocating compressor</i>	کمپرسور رفت و برگشتی (خدمات فنی)
<i>reciprocating pump</i>	تلمبه رفت و برگشتی (آبکشی)
<i>reciprocation screen</i>	سرند نوسانی (دانه‌بندی)
<i>reclaimer</i>	برداشت‌گر (تراپری)
<i>reclamation</i>	بازسازی (معدن روباز)
<i>recleaner</i>	شستشوی مجدد (فلوتاسیون)
<i>recovery</i>	بازیابی (عمومی فرآوری)
<i>recovery test</i>	آزمایش برگشت افت (آب‌های زیرزمینی)
<i>rectangular exploration grid</i>	شبکه اکتشاف مستطیلی (ارزیابی ذخایر)
<i>rectifier</i>	یکسوکننده (خدمات فنی)

<i>recumbent fold</i>	چین خوابیده (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>reduction by net</i>	خلاصه کردن به کمک توری (نمونه‌برداری)
<i>reduction by splitter</i>	خلاصه کردن به کمک تقسیم کننده (نمونه‌برداری)
<i>reduction ratio</i>	نسبت خردایش (خردایش)
<i>reef</i>	ریف (زمین‌شناسی عمومی)
<i>refining</i>	تصفیه (متالورژی)
<i>reflectance</i>	ضریب انعکاس (خدمات فنی)
<i>refractory ore</i>	کانسنگ مقاوم (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>refuse</i>	ضایعات (عمومی فرآوری)
<i>regional metamorphism</i>	دگرگونی ناحیه‌ای (زمین‌شناسی عمومی)
<i>regionalized variable</i>	متغیر ناحیه‌ای (زمین‌آمار)
<i>regularization</i>	تعدیل (زمین‌آمار)
<i>regulator</i>	تنظیم کننده (فلوتاسیون)
<i>regulator</i>	در تنظیم کننده (تهویه)
<i>reichert cone</i>	جداکننده مخروطی (جدایش)
<i>reinforced concrete</i>	بتن مسلح (نگهداری)
<i>reinforcement</i>	تقویت (نگهداری)
<i>rejects</i>	دورریز (عمومی فرآوری)
<i>relative humidity</i>	رطوبت نسبی (تهویه)
<i>relative roughness</i>	زبری نسبی (تهویه)
<i>release fractures</i>	شکستگی‌های رهایی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>release mesh</i>	مش آزاد (خردایش)

<i>remote sensing</i>	دورسنجی (پی‌جویی)
<i>reolit</i>	رئولیت (آتشباری)
<i>reomex</i>	رومکس (آتشباری)
<i>replacement</i>	جانشینی (سنگ‌شناسی)
<i>replacement texture</i>	بافت جانشینی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>representative fraction</i>	بخش معرف (ژئوشیمی)
<i>representative sampling horizon</i>	افق نمونه‌برداری معرف (ژئوشیمی)
<i>reserve</i>	ذخیره (عمومی‌اکتشاف)
<i>residence time</i>	زمان توقف (عمومی فرآوری)
<i>residual exposed halos</i>	هاله‌های نمایان برجا (ژئوشیمی)
<i>residual friction angle</i>	زاویه اصطکاک ماندگار (mekanik سنگ)
<i>residual shear strength</i>	مقاومت برشی ماندگار (mekanik سنگ)
<i>residual soils</i>	خاک‌های برجا (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>residual stress</i>	تنشی‌های باقی‌مانده (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>resin</i>	رزین (هیدرومتوالورژی)
<i>resin anchored rockbolt</i>	بیچ‌سنگ باگیرش چسبی (نگهداری)
<i>resistivity method</i>	روش مقاومت مخصوص (رئوفیزیک)
<i>resistor</i>	اتصال زمین (خدمات فنی)
<i>resources</i>	منابع (عمومی اکتشاف)
<i>respirable dust</i>	گرد و غبار قابل تنفس (ایمنی)
<i>restricted kriging</i>	کریگینگ محدود (زمین‌آمار)
<i>retaining mesh</i>	بار روی سرند (دانه‌بندی)

<i>retaining wall</i>	دیواره حایل (معدن رو باز)
<i>retreating longwall method</i>	روش استخراج جهبه کار بلند پسرو (معدن زیرزمینی)
<i>return airway</i>	هواراه خروجی (تهویه)
<i>return idler</i>	قرقره برگشت (تراابری)
<i>reverse circulation system (RC)</i>	سیستم جریان معکوس (حفاری اکتشافی)
<i>reverse fault</i>	گسل معکوس (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>reverse flotation</i>	فلوتاسیون معکوس (فلوتاسیون)
<i>rhomboid exploration grid</i>	شبکه اکتشاف لوزی‌شکل (ارزیابی ذخایر)
<i>rhythmic sequence</i>	توالی متناوب (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>riffle</i>	تیغه (جدایش)
<i>riffle</i>	مانع (جدایش)
<i>riffle sampler</i>	نمونه‌گیر شانه‌ای (عمومی فرآوری)
<i>riffle separator</i>	تقسیم‌کن (عمومی فرآوری)
<i>riffle splitter</i>	تقسیم‌کن (عمومی فرآوری)
<i>rigid steel set</i>	قاب فولادی صلب (نگهداری)
<i>rim pull</i>	کشش طوقه (تراابری)
<i>rim syncline</i>	ناودیس حاشیه‌ای (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>ring dike</i>	دایک حلقوی (سنگ‌شناسی)
<i>ring holes</i>	چال‌های شعاعی (چالزنی)
<i>ring separator</i>	جداکننده حلقه‌ای (جدایش)
<i>rip</i>	سقف‌کنی (معدن زیرزمینی)
<i>rippability</i>	شیارپذیری (تراابری)

<i>ripper</i>	شیارزن (تراپری)
<i>ripping</i>	تراشه کردن (حفر چاه و تونل)
<i>ripping</i>	شیارزنی (تراپری)
<i>ripple mark</i>	اثر شکنجی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>rittinger law</i>	قانون ریتنگر (خردایش)
<i>river mature stage</i>	مرحله بلوغ رودخانه (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>river old age stage</i>	مرحله پیری رودخانه (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>river youthful stage</i>	مرحله جوانی رودخانه (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>road header</i>	ماشین بازویی (حفر چاه و تونل)
<i>roadway</i>	راهرو (معدن زیرزمینی)
<i>rock</i>	سنگ (عمومی)
<i>rock anchor</i>	میل‌مهاری (نگهداری)
<i>rock bolt</i>	پیچ سنگ (نگهداری)
<i>rock bolting density</i>	چگالی پیچ سنگ (نگهداری)
<i>rock burst</i>	ترکش سنگ (mekanik سنگ)
<i>rock drill</i>	چالزن دورانی ضربه‌ای (چالزنی)
<i>rock fall</i>	سنگ‌ریزش (ریوتکنیک)
<i>rock mass rating (RMR)</i>	رده‌بندی ژئومکانیکی سنگ‌ها (mekanik سنگ)
<i>rock quality designation (RQD)</i>	شاخص کیفیت سنگ (RQD) (mekanik سنگ)
<i>rock slope</i>	شیروانی سنگی (mekanik سنگ)
<i>rock structure rating (RSR)</i>	رده‌بندی ساختاری سنگ (mekanik سنگ)
<i>rocker arm shovel</i>	بارکننده بازویی (تراپری)

<i>rod mill</i>	آسیای میله‌ای (خردایش)
<i>rod structure</i>	ساختمان میله‌ای (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>rod tamping</i>	خرج گذاری با سنبه (آنشبازی)
<i>roll crusher</i>	سنگ‌شکن استوانه‌ای (خردایش)
<i>roller cutter</i>	ابزار برش غلتکی (حفر چاه و تونل)
<i>roller cutter bit</i>	سرمهه چرخشی مخروطی (چالزنی)
<i>roller mill</i>	آسیای غلتکی (خردایش)
<i>rolling resistance</i>	مقاومت غلتشی (ترابری)
<i>roof</i>	سقف (معدن زیرزمینی)
<i>roof bolt</i>	پیچ سقف (نگهداری)
<i>room</i>	اتفاق (معدن زیرزمینی)
<i>room and pillar</i>	روش استخراج اتفاق و پایه (معدن زیرزمینی)
<i>room index</i>	شاخص فضا (خدمات فنی)
<i>root zone</i>	منطقه ریشه (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>rope breaking strength</i>	مقاومت گسیختگی کابل فولادی (ترابری)
<i>rope haulage</i>	باربری با کابل فولادی (ترابری)
<i>rope rocket</i>	طناب گیر (حفاری)
<i>rope shovel</i>	بیل مکانیکی کابلی (ترابری)
<i>rose diagram</i>	نمودار گل‌رُز (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>rosin-rammler function</i>	تابع روزین-رامملر (دانه‌بندی)
<i>rotary drill</i>	چالزن دورانی (چالزنی)
<i>rotary piston pump</i>	تلمبه با پیستون دوار (آبکشی)

<i>rotary pumps</i>	تلمبه‌های دوار (آبکشی)
<i>rotary-percussion drill</i>	چالزن دورانی ضربه‌ای (چالزنی)
<i>rotating screen</i>	سرند دوار (دانه‌بندی)
<i>rotational slide</i>	لغزش چرخشی (مکانیک سنگ)
<i>rougher cells</i>	سلول‌های اولیه (فلوتابسیون)
<i>rougher concentrate</i>	کنسانتره اولیه (فلوتابسیون)
<i>rougher flotation</i>	فلوتابسیون اولیه (فلوتابسیون)
<i>roundness coefficient</i>	ضریب گردشده (عمومی اکتشاف)
<i>running rock</i>	سنگ جریان یابنده (مکانیک سنگ)
<i>rupture</i>	گسیختگی (مکانیک سنگ)
<i>rupture zone</i>	منطقه گستاخی (آتشباری)

# S

<i>safety</i>	ایمنی (عمومی)
<i>safety barrier</i>	خاکریز اطمینان (معدن روباز)
<i>safety bench</i>	پله ایمنی (معدن روباز)
<i>safety detonator</i>	چاشنی اطمینان (آتشباری)
<i>safety flame lamp</i>	چراغ اطمینان شعله‌ای (خدمات فنی)
<i>safety fuse</i>	فتیله اطمینان (آتشباری)
<i>salinity</i>	شوری کلی (آب‌های زیرزمینی)
<i>sample reduction</i>	تقسیم کردن نمونه (نمونه‌برداری)
<i>sample unit</i>	واحد نمونه‌گیری (نمونه‌برداری)
<i>satellite photographs</i>	تصاویر ماهواره‌ای (دورسنجی)
<i>saturated zone</i>	ناحیه اشباع (آب‌های زیرزمینی)
<i>saturation percentage</i>	درصد اشباع (آب‌های زیرزمینی)
<i>saturation zone</i>	ناحیه اشباع (آب‌های زیرزمینی)
<i>scaling</i>	لق‌گیری (نگهداری)
<i>scalping</i>	سرند کردن اولیه (دانه‌بندی)

<i>scatter diagram</i>	نمودار پراکنش (زمین‌آمار)
<i>scavenger cells</i>	سلول‌های رمق‌گیر (فلوتاسیون)
<i>scavenger concentrate</i>	کنسانتره رمق‌گیر (فلوتاسیون)
<i>scavenger flotation</i>	فلوتاسیون رمق‌گیر (فلوتاسیون)
<i>schistosity</i>	شیستوزیته (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>schlumberger array</i>	آرایش شلومبرژه (ژئوفیزیک)
<i>Schmidt balance</i>	ترازوی اشمیت (ژئوفیزیک)
<i>Schmidt net</i>	شبکه اشمیت (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>Schmidt rebound hammer</i>	چکش اشمیت (مکانیک سنگ)
<i>scintillation counter</i>	کنتور جرقه‌زن (ژئوفیزیک)
<i>scoop feeder</i>	تغذیه‌کننده ملاقه‌ای (خرداش)
<i>scraper</i>	اسکریپر (ترابری)
<i>scraper loader</i>	بارکننده جرثقیلی (ترابری)
<i>screen</i>	سرند (دانه‌بندی)
<i>screen effect</i>	اثر غربال (زمین‌آمار)
<i>screening</i>	سرند کردن (دانه‌بندی)
<i>screw compressor</i>	کمپرسور بیچی (خدمات فنی)
<i>search radius</i>	شعاع جستجو (زمین‌آمار)
<i>second order stationary</i>	ایستایی مرتبه دوم (زمین‌آمار)
<i>secondary blasting</i>	آتشباری ثانویه (آتشباری)
<i>secondary creep</i>	خرش دومین (مکانیک سنگ)
<i>secondary crushers</i>	سنگ‌شکن ثانویه (خرداش)

<i>secondary dispersion</i>	پراکنش ثانویه (ژئوشیمی)
<i>secondary enrichment</i>	غنى شدگی ثانویه (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>secondary explosives</i>	مواد منفجره ثانویه (آتشباری)
<i>secondary lithogeochemical halos</i>	هاله‌های لیتوژئوچیمیایی ثانویه (ژئوشیمی)
<i>secondary toppling failure</i>	شکست واژگونی ثانویه (مکانیک سنگ)
<i>section</i>	بخش (معدن زیرزمینی)
<i>sedimentary differentiation</i>	تفکیک رسوبی (سنگ‌شناسی)
<i>sedimentary rocks</i>	سنگ‌های رسوبی (سنگ‌شناسی)
<i>sedimentary vents</i>	مخروطهای رسوبی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>segment</i>	سگمنت (سنگ‌های تزیینی)
<i>segment</i>	قطعه (نگهداری)
<i>seismic reflection method</i>	روش لرزه‌ای انعکاسی (ژئوفیزیک)
<i>seismic refraction method</i>	روش لرزه‌ای انکساری (ژئوفیزیک)
<i>selective flocculation</i>	لخته‌سازی گزینشی (عمومی فرآوری)
<i>selective flotation</i>	فلوتاسیون گزینشی (فلوتاسیون)
<i>selective mining</i>	استخراج انتخابی (عمومی استخراج)
<i>selective mining unit</i>	واحد استخراج گزینشی (زمین آمار)
<i>self potential method</i>	روش پتانسیل خودزاد (چاه‌پیمایی)
<i>self potential method</i>	روش پتانسیل خودزاد (ژئوفیزیک)
<i>self rescue mask</i>	ماسک نجات انفرادی (ایمنی)
<i>semi trailer</i>	نیمه‌تریلر (تراپلر)
<i>semi-autogenous mill (sag mill)</i>	آسیای نیمه‌خودشکن (دانه‌بندی)

<i>semi-stable ground</i>	زمین نیمه پایدار (مکانیک سنگ)
<i>sensitivity</i>	حساسیت (ژئوشیمی)
<i>separation</i>	جداش (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>separation density</i>	چگالی جداش ( جداش)
<i>sericitic alteration</i>	دگرسانی سریسیتی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>serie connection network</i>	شبکه تهويه سري (تهويه)
<i>serie connection of caps</i>	اتصال سري چاشني ها (آتشباري)
<i>serie-parallel connection of caps</i>	اتصال سري - موازي چاشني ها (آتشباري)
<i>set</i>	گلوگاه (خردايش)
<i>settling cone</i>	مخروط تهشيني (دانه‌بندی)
<i>shaft</i>	چاه (معدن زيرزميني)
<i>shaft sinking</i>	چاه‌كنى (معدن زيرزميني)
<i>shaking screen</i>	سرند لرزان (دانه‌بندی)
<i>shaking table</i>	ميزلزان ( جداش)
<i>shank</i>	تمته (چالزنى)
<i>shape factor</i>	فاكتور شكل (حفر چاه و توnel)
<i>shear failure</i>	گسيختگي برشى (مکانیک سنگ)
<i>shear folding</i>	چین خوردگى در اثر برش (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>shear modulus</i>	مدول برشى (مکانیک سنگ)
<i>shear waves</i>	امواج برشى (ژئوفيزيك)
<i>shear zone</i>	منطقه برشى (مکانیک سنگ)
<i>sheeting</i>	ورقه‌ورقه شدن (زمین‌شناسی ساختمانی)

<i>shield</i>	سپر (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>shield body</i>	بدنه سپر (حفر چاه و تونل)
<i>shield cutting edge</i>	لبه حفار سپر (حفر چاه و تونل)
<i>shield support</i>	پایه سپری (نگهداری)
<i>shield tail</i>	دامن سپر (حفر چاه و تونل)
<i>shield tunneling</i>	تونل‌سازی سپری (حفر چاه و تونل)
<i>shift</i>	شیفت (عمومی استخراج)
<i>shock energy</i>	انرژی موج ضربه (آتشباری)
<i>shock loss</i>	افت ضربه‌ای (آبکشی)
<i>shock wave</i>	موج ضربه (آتشباری)
<i>short-delay detonator</i>	چاشنی کم تاخیری (آتشباری)
<i>shortwall mining method</i>	روش استخراج جبهه کار کوتاه (معدن زیرزمینی)
<i>shot firer</i>	آتشبار (آتشباری)
<i>shot hole</i>	چال (چالزنی)
<i>shotcrete</i>	بتن پاشی (نگهداری)
<i>shovel</i>	بیل مکانیکی (ترابری)
<i>shovel loader</i>	بارکننده زیرزمینی (ترابری)
<i>shoving jacks</i>	جک‌های انتقال سپر (حفر چاه و تونل)
<i>shrinkage stoping</i>	روش استخراج انباره‌ای (معدن زیرزمینی)
<i>shut off head</i>	ارتفاع در حالت بسته (آبکشی)
<i>shuttle car</i>	کامیون خطی (ترابری)
<i>side cut</i>	برش کناری (آتشباری)

<i>side discharge shovel</i>	بارکننده بغل‌ریز (تراپری)
<i>side dumper</i>	واگن بغل‌ریز (تراپری)
<i>side looking air born radar (SLAR)</i>	رادارهای هوابرد با دید از پهلو (دورسنجی)
<i>side post</i>	پایه (نگهداری)
<i>siderose</i>	سیدروز (ایمنی)
<i>sieve</i>	غربال (دانه‌بندی)
<i>sieve analysis</i>	تجزیه سرندي (دانه‌بندی)
<i>sieve bend</i>	سرند قوسی (دانه‌بندی)
<i>silicic alteration</i>	دگرسانی سیلیسی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>silicification</i>	سیلیسی شدن (سنگ‌شناسی)
<i>silicon photodiode</i>	نورسنج سیلیسیمی (خدمات فنی)
<i>silicosis</i>	سیلیکوزیس (ایمنی)
<i>sill</i>	آستانه (زمین‌آمار)
<i>sill</i>	سیل (سنگ‌شناسی)
<i>similar fold</i>	چین مشابه (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>simple pegmatite</i>	پگماتیت ساده (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>simple random sampling</i>	نمونه‌گیری تصادفی ساده (زمین‌آمار)
<i>simple shear</i>	برش ساده (mekanik سنگ)
<i>simple sill</i>	سیل ساده (سنگ‌شناسی)
<i>simple vein</i>	رگه ساده (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>simultaneity factor</i>	ضریب همزمانی (خدمات فنی)
<i>single back up method</i>	بارگیری از یک سمت (تراپری)

<i>single roll crusher</i>	سنگ‌شکن تک استوانه‌ای (خردایش)
<i>single stage pump</i>	تلمبه یک طبقه (آبکشی)
<i>single suction pump</i>	تلمبه با مکش ساده (آبکشی)
<i>sink and float test</i>	آزمون غرق و شناورسازی (جدایش)
<i>sintering</i>	گندله‌سازی (متالورژی)
<i>skewness</i>	چولگی (زمین‌آمار)
<i>skip</i>	اسکیپ (تراابری)
<i>slab slide</i>	لغزش تخته‌ای (ژئوتکنیک)
<i>slabbing blasting</i>	انفجار بالشی (آتشباری)
<i>slag</i>	سرباره (عمومی اکتشاف)
<i>slaty cleavage</i>	کلیواژ اسلیتی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>sleeper</i>	ترواورس (تراابری)
<i>slickenside</i>	خش لغزش (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>slide</i>	لغزش (ژئوتکنیک)
<i>sliding gate pump</i>	تلمبه با پره‌های لغزان (آبکشی)
<i>slime</i>	نرم‌هه (دانه‌بندی)
<i>slime coating</i>	پوشش‌دهی نرم‌هه (عمومی فرآوری)
<i>slime table</i>	میز نرم‌هه (جدایش)
<i>sling psychrometer</i>	رطوبت‌سنج فلاخنی (تهویه)
<i>slip folding</i>	چین خوردگی در اثر لغزش (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>slope</i>	تونل مورب (معدن زیرزمینی)
<i>slope stability</i>	پایدارسازی شیب (معدن روباز)

<i>slot and wedge rock bolt</i>	پیچ سنگ شکاف و گوه (نگهداری)
<i>slurry explosive</i>	مواد منفجره ژله‌ای (آتشباری)
<i>slurry shield</i>	سپر گل (حفر چاه و تونل)
<i>slusher</i>	خاک‌کش (ترابری)
<i>slusher drift</i>	تونل خاک‌کشی (ترابری)
<i>smoke particles</i>	ذرات دودی (تهویه)
<i>smooth blasting</i>	آتشباری آرام (آتشباری)
<i>smoothing effect</i>	اثر پیرایش (زمین‌آمار)
<i>snub pulley</i>	قرقره خفت‌گیر (ترابری)
<i>soil horizons</i>	افق‌های خاک (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>soil water zone</i>	منطقه آب- خاکی (آب‌های زیرزمینی)
<i>solfatara</i>	سولفاتاراها (زمین‌شناسی عمومی)
<i>solvent extraction</i>	استخراج حلالی (هیدرومتوالورزی)
<i>sonde</i>	سوند (چاه‌پیمایی)
<i>sonic logging</i>	چاه‌پیمایی صوتی (چاه‌پیمایی)
<i>spacing</i>	فاصله‌داری (mekanik سنگ)
<i>spacing</i>	فاصله‌داری چال‌ها (آتشباری)
<i>spalling</i>	پوسته‌پوسته شدن (mekanik سنگ)
<i>spalling condition</i>	شرایط ریزش (حفر چاه و تونل)
<i>span</i>	اسپان (خدمات فنی)
<i>specific charge</i>	خرج ویژه (آتشباری)
<i>specific drilling</i>	چالزنی ویژه (چالزنی)

<i>specific energy</i>	انرژی مخصوص (حفر چاه و تونل)
<i>specific pressure</i>	فشار مخصوص (آتشباری)
<i>specific retention</i>	حفظاًت مخصوص (آب‌های زیرزمینی)
<i>specific yield</i>	دهش مخصوص (آب‌های زیرزمینی)
<i>speculative resources</i>	منابع استنباطی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>spherical oil agglomeration</i>	آگلومراسیون کروی نفتی (عمومی فرآوری)
<i>spiral classifier</i>	کلاسیفایر مارپیچی (دانه‌بندی)
<i>spiral road system</i>	راه حلزونی (معدن رویاز)
<i>split</i>	شاخه (تهویه)
<i>split set dowel</i>	داول شکاف‌دار (نگهداری)
<i>spontaneous combustion</i>	خدوسوزی (معدن زیرزمینی)
<i>spontaneous liquefaction</i>	روانگرایی خودبه‌خودی (ژئوتکنیک)
<i>spoon failure</i>	شکست قاشقی (ژئوتکنیک)
<i>spot time</i>	زمان مانور بارگیری (ترابری)
<i>spotter</i>	هدايت‌گر کامیون (ترابری)
<i>spotting hoist</i>	جرثقیل مانوری (ترابری)
<i>spout feeder</i>	تغذیه‌کننده ناودانی (خردایش)
<i>spray dryer</i>	خشک‌کن افسانه‌ای (عمومی فرآوری)
<i>spring</i>	چشممه (آب‌های زیرزمینی)
<i>spuding arm</i>	خرک (حفاری)
<i>square exploration grid</i>	شبکه اکتشاف مربعی (ارزیابی ذخایر)
<i>square-set stoping</i>	روش استخراج کرسی چینی (معدن زیرزمینی)

<i>squeezing ground</i>	زمین لهیده (ژئوتکنیک)
<i>squeezing rock</i>	سنگ لهیده (مکانیک سنگ)
<i>stability</i>	پایداری (حفاری اکتشافی)
<i>stability graph method</i>	روش نمودار پایداری (مکانیک سنگ)
<i>stabilizer</i>	پایدارکننده (حفاری)
<i>stable gravimeters</i>	گرانی سنج‌های پایدار (ژئوفیزیک)
<i>stable ground</i>	زمین پایدار (مکانیک سنگ)
<i>stacker</i>	انباشت‌گر (ترابری)
<i>stage grinding</i>	نرمایش مرحله‌ای (خردایش)
<i>stand up time</i>	زمان پابرجایی (مکانیک سنگ)
<i>standard cone crusher</i>	سنگ‌شکن مخروطی استاندارد (خردایش)
<i>standard derrick</i>	دکل استاندارد (حفاری)
<i>standard deviation</i>	انحراف استاندارد (زمین‌آمار)
<i>starter</i>	راهانداز (خدمات فنی)
<i>static pressure</i>	فشار استاتیکی (تهویه)
<i>stationary screen</i>	سرند ساکن (دانه‌بندی)
<i>steady flow</i>	جريان دائم (آب‌های زیرزمینی)
<i>steal crib</i>	جز فلزی (نگهداری)
<i>steel set</i>	قاب فولادی (نگهداری)
<i>stem</i>	میله (چالزنی)
<i>stemming</i>	گل‌گذاری (آتشباری)
<i>step draw down test</i>	آزمایش رفت پله‌ای (آب‌های زیرزمینی)

<i>step recovery test</i>	آزمایش برگشت پله‌ای (آب‌های زیرزمینی)
<i>sterad</i>	استراد (خدمات فنی)
<i>steradian</i>	استرادیان (خدمات فنی)
<i>stereo graphic projection</i>	تصاویر استروگرافی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>stereonet</i>	استرونوت (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>stern layer</i>	لایه مقاوم (فلوتاسیون)
<i>stilb</i>	استیلب (خدمات فنی)
<i>stock</i>	استوک (سنگ‌شناسی)
<i>stockpile</i>	تلمبار مواد (ترابری)
<i>stop</i>	کارگاه استخراج (معدن زیرزمینی)
<i>stopper</i>	پایه تلسکوپی (چالزنی)
<i>stopping</i>	سد هوای (تهویه)
<i>storage coefficient</i>	ضریب مخزن (آب‌های زیرزمینی)
<i>strain stratiform deposit</i>	تنجش (مکانیک سنگ)
<i>strain ellipsoid</i>	بیضوی تنجش (مکانیک سنگ)
<i>stratabound deposit</i>	کانسار محدود به لایه (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>stratabound deposits</i>	ذخایر چینه کران (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>stratiform deposit</i>	کانسار لایه‌ای شکل (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>stratification</i>	چینه‌بندی (زمین‌شناسی عمومی)
<i>stratified random sampling</i>	نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌بندی شده (زمین‌آمار)
<i>stratified rock</i>	سنگ لایه‌لایه (مکانیک سنگ)
<i>stratiform deposits</i>	ذخایر چینه‌سان (زمین‌شناسی اقتصادی)

<i>stratigraphic criteria</i>	معیارهای چینه‌شناسی (عمومی اکتشاف)
<i>stratopause</i>	استراتوپوز (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>stratosphere</i>	استراتوسفر (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>stray currents</i>	جریان‌های ولگرد (آتشباری)
<i>stress</i>	تنش (مکانیک سنگ)
<i>stress concentration</i>	تمرکز تنش (مکانیک سنگ)
<i>stress ellipsoid</i>	بیضوی تنش (مکانیک سنگ)
<i>strike</i>	امتداد (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>strike fault</i>	گسل امتدادی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>strike joint</i>	درزه امتدادی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>strike slip</i>	لغزش امتدادی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>strike slip fault</i>	گسل امتدادلغز (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>strip mining method</i>	روش استخراج نواری (معدن روباز)
<i>stripping</i>	باطله‌بوداری (معدن روباز)
<i>strong stationary</i>	ایستایی قوی (زمین‌آمار)
<i>structural criteria</i>	معیارهای ساختاری (عمومی اکتشاف)
<i>structural terrace</i>	پادگانه ساختمانی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>structure</i>	ساخت (سنگ‌شناسی)
<i>strut</i>	لارده (نگهداری)
<i>stool</i>	پایه چوبی (نگهداری)
<i>subdrilling</i>	اضافه حفاری (چالزنی)
<i>sublevel</i>	طبقه فرعی (معدن زیرزمینی)

<i>sublevel caving method</i>	روش تخریب از طبقات فرعی (معدن زیرزمینی)
<i>sublevel stoping method</i>	روش استخراج از طبقات فرعی (معدن زیرزمینی)
<i>subsequent rivers</i>	رودخانه‌های تعقیبی (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>subsieve sizing</i>	تجزیه ابعادی ریزتر از الک (دانه‌بندی)
<i>successive approximation principle</i>	اصل تعدیل‌های متوالی (عمومی اکتشاف)
<i>successive slip</i>	لغزش‌های متوالی (ژئوتکنیک)
<i>suction pipe</i>	وله مکش (آبکشی)
<i>suction stroke</i>	حرکت کششی (جدایش)
<i>sudden outburst</i>	تصاعد آنی (تهویه)
<i>sump</i>	مخزن آب (آبکشی)
<i>super elevation</i>	شیب عرضی (ترابری)
<i>supergene</i>	سوپرژن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>supergene enrichment</i>	غنی‌شدگی سوپرژن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>supergene ore</i>	کانسنگ سوپرژن (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>superposed rivers</i>	رودخانه‌های تطبیقی (زمین‌شناسی عمومی)
<i>support</i>	حوزه (زمین‌آمار)
<i>support</i>	نگهداری (نگهداری)
<i>surcharge angle</i>	زاویه سربار (ترابری)
<i>surface charge</i>	بار سطحی (فلوتاسیون)
<i>surface exploration</i>	اکتشافات سطحی (عمومی اکتشاف)
<i>surface mining</i>	معدنکاری سطحی (معدن روباز)
<i>surface mounted drill (SMD)</i>	ماشین حفاری سطحی (چالزنی)

<i>surface tension</i>	کشش سطحی (عمومی فرآوری)
<i>surface waves</i>	امواج سطحی (ژئوفیزیک)
<i>surge</i>	مخزن (عمومی فرآوری)
<i>survey</i>	بررسی (عمومی اکتشاف)
<i>sweet roasting</i>	تشویه حذفی (عمومی فرآوری)
<i>swelling dowel</i>	داول بازشونده (نگهداری)
<i>swelling factor</i>	ضریب تورم (ترابری)
<i>swelling ground</i>	زمین‌های تورمی (ژئوتکنیک)
<i>swelling rock</i>	سنگ تورمی (مکانیک سنگ)
<i>swing angle</i>	زاویه چرخش (ترابری)
<i>switch back road system</i>	راه زیگزاگی (معدن روباز)
<i>switch gear</i>	کلیدخانه (خدمات فنی)
<i>switch house</i>	کلیدخانه (خدمات فنی)
<i>swivel</i>	دهانه تزریق گل (حفاری اکتشافی)
<i>symmetrical fold</i>	چین متقارن (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>syncline</i>	ناودیس (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>synclinorium</i>	ناودیس شکنجی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>syngenetic</i>	همزاد (سنگ‌شناسی)
<i>syngenetic deposits</i>	ذخایر همزاد (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>syngenetic dispersion</i>	پراکنش همزاد (ژئوشیمی)
<i>systematic error</i>	خطای سیستماتیک (ژئوشیمی)
<i>systematic joints</i>	درزهای منظم (زمین‌شناسی ساختمانی)

نمونه‌برداری سیستماتیک (نمونه‌برداری)

*systematic sampling*

# T, U

<i>table jacks</i>	جک‌های سکو (حفر چاه و تونل)
<i>tailing</i>	باطله (عمومی فرآوری)
<i>tailing dam</i>	سد باطله (عمومی فرآوری)
<i>tailing disposal</i>	انباشت باطله (محیط زیست)
<i>take</i>	محدوده معدن (عمومی)
<i>tamping rod</i>	سنبله (آتشباری)
<i>tamponage</i>	تامپوناژ (حفاری اکتشافی)
<i>telethermal deposits</i>	ذخایر تله‌ترمال (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>telluric current method</i>	روش جریان‌های تلوی (ژئوفیزیک)
<i>templet</i>	الگو (ارزیابی ذخیره)
<i>temporary support</i>	نگهداری موقت (نگهداری سنگ)
<i>tensile strength</i>	مقاومت کششی (mekanik سنگ)
<i>terminal velocity</i>	سرعت حد (عمومی فرآوری)
<i>terraces</i>	پادگانه‌های آبرفتی (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>terrain correction</i>	تصحیح پستی و بلندی (ژئوفیزیک)

<i>tertiary creep</i>	خرش سومین (مکانیک سنگ)
<i>tertiary crusher</i>	سنگ‌شکن مرحله سوم (خردایش)
<i>test pit</i>	چاهک (عمومی اکتشاف)
<i>test sieves</i>	غربال‌های آزمایشگاهی (دانه‌بندی)
<i>texture</i>	بافت (سنگ‌شناسی)
<i>thermal coal</i>	زغال حرارتی (زغال‌سنگ)
<i>thermal drilling</i>	حفاری حرارتی (آتشباری)
<i>thermal imagery</i>	روش تصاویر حرارتی (دورستجی)
<i>thermosphere</i>	ترموسфер (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>thickner</i>	تیکنر (جدایش)
<i>thickness</i>	خصامت (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>thinning method</i>	روش سبک کردن (ارزیابی ذخایر)
<i>thiobacillus</i>	تیوباسیلوس (عمومی فرآوری)
<i>thiobacillus</i>	تیوباسیلوس (هیدرومیکروبی)
<i>thoothed roll crusher</i>	سنگ‌شکن استوانه‌ای دندانه‌دار (خردایش)
<i>three parameter lognormal distribution</i>	توزیع لگاریتمی سه‌متغیره (زمین‌آمار)
<i>threshold</i>	آستانه (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>threshold saturation</i>	اشباع آستانه (آب‌های زیرزمینی)
<i>throughput</i>	شدت جریان مخصوص (تهویه)
<i>throw</i>	افت قائم (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>throw</i>	پرتاپ سنگ (آتشباری)
<i>thrust fault</i>	گسل رانده (زمین‌شناسی ساختمانی)

<i>thrust jacks</i>	جک‌های رانش (حفر چاه و تونل)
<i>thrust pit</i>	چاهک رانش (حفر چاه و تونل)
<i>thrust weight</i>	بار روی مته (چالزنی)
<i>tie bar</i>	میله مهاری (نگهداری)
<i>tifoor</i>	تیفور (تراپری)
<i>till</i>	تیل (سنگشناسی)
<i>tilted fault blocks</i>	قطعات گسلی کج شده (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>timber ducting</i>	لوله تهويه تخته‌اي (تهويه)
<i>timbering</i>	چوب‌بست‌کاري (نگهداری)
<i>tip</i>	محل تخلیه (تراپری)
<i>tipper</i>	واگن برگردان (تراپری)
<i>tixotropy</i>	بندش (حفاری اکتشافی)
<i>toothed type bit</i>	سرمهه داندانه (چالزنی)
<i>toothed wheel bit</i>	سرمهه چرخشی داندانه‌اي (چالزنی)
<i>top cut</i>	برش بالايی (آتشباری)
<i>top slicing method</i>	روش برش‌های از بالا به پایین (معدن زيرزميني)
<i>toppling failure</i>	شکست واژگونی (mekanik سگ)
<i>toppling load</i>	بار واژگونی (تراپری)
<i>total analysis</i>	تجزیه کلي (ژئوشيمی)
<i>total hardness</i>	سختی کلي (آب‌های زيرزميني)
<i>total porosity</i>	تخلخل کلي (آب‌های زيرزميني)
<i>totally reflection</i>	انعکاس کلي (ژئوفيزيك)

<i>tower mill</i>	آسیای قائم (خردایش)
<i>trace elements</i>	عناصر جزئی (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>trace slip</i>	اثر لغزش (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>track man</i>	ریل‌کش (تراپری)
<i>track mine</i>	معدن ریلی (تراپری)
<i>track roller</i>	قرقره ریل (تراپری)
<i>trackless mine</i>	معدن بدون ریل (تراپری)
<i>traction effort</i>	نیروی کشش (تراپری)
<i>tractive resistance</i>	مقاومت در برابر کشیدن (تراپری)
<i>tractor</i>	تراکتور (تراپری)
<i>trailer</i>	تریلر (تراپری)
<i>tramming capacity</i>	ظرفیت باربری (تراپری)
<i>transform faults</i>	گسل‌های تراگندی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>translation slide</i>	لغزش انتقالی (مکانیک سنگ)
<i>transmission coefficient</i>	ضریب انتقال (آب‌های زیرزمینی)
<i>transported soils</i>	خاک‌های حمل شده (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>transverse fault</i>	گسل عرضی (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>transverse waves</i>	امواج عرضی (ژئوفیزیک)
<i>transverse zonality</i>	منطقه‌بندی عرضی (ژئوشیمی)
<i>trapdoor</i>	دریچه (تهویه)
<i>tree flotation</i>	فلوتاسیون شاخه‌درختی (فلوتاسیون)
<i>trench</i>	ترانشه (عمومی اکتشاف)

<i>trenching machine</i>	شیارکن (حفاری اکتشافی)
<i>trend surface analysis</i>	تحلیل روند سطحی (ژئوشیمی)
<i>triangle method</i>	روش مثلث (ارزیابی ذخایر)
<i>triaxial stress field</i>	میدان تنش سه‌محوره (مکانیک سنگ)
<i>tri-flo separator</i>	جداکننده تری‌فلو (جدایش)
<i>trip</i>	قطار (ترابری)
<i>triple junction</i>	پیوستگاه سه‌گانه (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>tripping</i>	تعویض سرمته (حفاری)
<i>trolley wire</i>	خط تغذیه (خدمات فنی)
<i>trammel screen</i>	سرند گردان (دانه‌بندی)
<i>tropopause</i>	تروبوپوز (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>troposphere</i>	تروپوسفر (زمین‌شناسی فیزیکی)
<i>trough line</i>	خط القعر (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>troughing idler</i>	قرقوه هرزگردرفت (ترابری)
<i>truck</i>	کامیون (ترابری)
<i>truck dispatching system</i>	روش گسیل کامیون (ترابری)
<i>true burden</i>	بارسنگ واقعی (آتشباری)
<i>trussen rock bolt</i>	پیچ‌سنگ دوقلو (نگهداری)
<i>trust fault</i>	گسل رانده (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>tube mill</i>	آسیای لوله‌ای (خردایش)
<i>tumbling charge</i>	بار خرد کننده (خردایش)
<i>tumbling mills</i>	آسیاها گردان (خردایش)

<i>tungsten halogen lamp</i>	لامپ تنگستن هالوژن (خدمات فنی)
<i>tunnel</i>	تونل (معدن زیرزمینی)
<i>tunnel boring machine (T.B.M)</i>	ماشین تونل کنی (حفر چاه و تونل)
<i>tunneling quality index (<math>Q</math>)</i>	شاخص کیفیت تونل سازی ( $Q$ ) (مکانیک سنگ)
<i>turbine pump</i>	تلمبه توربینی (آبکشی)
<i>turbo drill</i>	ماشین حفاری توربینی (حفاری)
<i>turbulent flow</i>	جریان آشفته (آب‌های زیرزمینی)
<i>turn out</i>	دوراهی (تراابری)
<i>typomorphic mineral</i>	کانی تیپومورفیک (رئوشیمی)
<i>ultra fine particles</i>	ذرات بسیار ریز (عمومی فرآوری)
<i>ultrasound device</i>	اولتراسوند (دانه‌بندی)
<i>unbalanced hoisting</i>	بالابری غیرتعادلی (تراابری)
<i>unbiased estimator</i>	تخمین گر ناواریب (زمین‌آمار)
<i>unconfined aquifer</i>	آبخیز آزاد (آب‌های زیرزمینی)
<i>unconformity</i>	ناپیوستگی رسوبی (زمین‌شناسی ساختمنی)
<i>under drilling</i>	اضافه‌حفاری (چالزنی)
<i>under flow</i>	تهریز (جدایش)
<i>under grinding</i>	نرم‌شدگی کمتر از حد لازم (خردایش)
<i>under loading</i>	نرم‌مایش کمتر از حد لازم (عمومی فرآوری)
<i>undercharge</i>	خرج ناکافی (آتشباری)
<i>underground degasification holes</i>	گمانه‌های زیرزمینی گاززدایی (تهویه)
<i>underhand stoping method</i>	روش استخراج پایین رو (معدن زیرزمینی)

<i>undersaturated</i>	زیر اشباع (سنگ‌شناسی)
<i>undersize</i>	ابعاد ریزتر از حد لازم (دانه‌بندی)
<i>underthrust fault</i>	گسل زیررانده (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>undercurrent circuit breaker</i>	مدارشکن جریان کم (خدمات فنی)
<i>uniaxial compressive strength</i>	مقاومت فشاری تک‌محوری (مکانیک سنگ)
<i>uniaxial stress field</i>	میدان تنش تک‌محوره (مکانیک سنگ)
<i>uniform flow</i>	جریان یکنواخت (آبکشی)
<i>uniform reliability principle</i>	اصل تغییرات یکنواخت (عمومی اکتشاف)
<i>universal crusher</i>	سنگ‌شکن اونیورسال (خردایش)
<i>universal kriging</i>	گریگینگ عمومی (زمین‌آمار)
<i>universe</i>	جامعه کلی (زمین‌آمار)
<i>unstable gravimeters</i>	گرانی سنج‌های ناپایدار (ژئوفیزیک)
<i>unstable ground</i>	زمین ناپایدار (مکانیک سنگ)
<i>unsteady flow</i>	جریان غیر دایم (آب‌های زیرزمینی)
<i>up thrust fault</i>	گسل بالارانده (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>upcast shaft</i>	چاه خروجی (تهویه)
<i>upstream dam</i>	سد بالارو (محیط زیست)
<i>utility factor</i>	ضریب به کارگیری موثر (ترابری)
<i>utilization</i>	بهره‌دهی (حفر چاه و تونل)
<i>utilization factor</i>	ضریب بهره‌دهی (خدمات فنی)

# V , W

<i>V cut</i>	برش <b>V</b> (آتشباری)
<i>vacuum filter</i>	فیلتر خلا (عمومی فرآوری)
<i>vacuum flotation</i>	فلوتاسیون تحت خلا (فلوتاسیون)
<i>valley fill method</i>	روشن دره پر کنی (معدن رویاز)
<i>valuation</i>	ارزشیابی (عمومی)
<i>vane number coefficient</i>	ضریب تعداد پره (آبکشی)
<i>variance</i>	واریانس (زمین آمار)
<i>variation coefficient</i>	ضریب تغییرات (زمین آمار)
<i>varied flow</i>	جريان متغیر (آبکشی)
<i>variogram</i>	تغییرنما (زمین آمار)
<i>vein</i>	رگه (زمین شناسی اقتصادی)
<i>veinlet</i>	رگچه (زمین شناسی اقتصادی)
<i>velocity head</i>	ارتفاع نظیر سرعت (تهویه)
<i>velocity meter</i>	سرعت سنج (تهویه)
<i>ventilated psychrometer</i>	Roberto سنج تهویه دار (تهویه)

<i>ventilation pipe</i>	وله تهویه (تهویه)
<i>ventilator</i>	بادبزن (تهویه)
<i>vertical borehole</i>	گمانه قائم (حفاری اکشافی)
<i>vertical electrical sounding</i>	گمانه‌زنی الکتریکی (ئوفیزیک)
<i>vertical separation</i>	جدایش قائم (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>vertical shaft</i>	چاه قائم (معدن زیرزمینی)
<i>vesicular texture</i>	بافت حفره‌ای (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>vibrating grizzly</i>	گریزلی لرزان (دانه‌بندی)
<i>vibrating mill</i>	آسیای لرزان (خردایش)
<i>vibrating screen</i>	سرند لرزان (دانه‌بندی)
<i>vibrator</i>	لرزاننده (نگهداری)
<i>virgin stress</i>	تنش اولیه (mekanik سنگ)
<i>virtual work principal</i>	اصل کار مجازی (mekanik سنگ)
<i>void ratio</i>	نسبت پوکی (mekanik سنگ)
<i>void</i>	حفره (آب‌های زیرزمینی)
<i>volatile</i>	مواد فرار (زغال سنگ)
<i>volcanic bombs</i>	بمب‌های آتشفسانی (زمین‌شناسی عمومی)
<i>volcanic vent</i>	دودکش آتشفسانی (سنگ‌شناسی)
<i>volumetric convergence</i>	همگرایی حجمی (mekanik سنگ)
<i>volumetric loading</i>	نسبت انباشتگی (خردایش)
<i>volumetric loss</i>	افت حجمی (آبکشی)
<i>volute pump</i>	تلمبه با مجرای حلزونی (آبکشی)

<i>vortex chamber</i>	اطاق گردابی (آبکشی)
<i>vortex finder</i>	دريچه سرريز هيدروسيكلون (جدايش)
<i>wagon drill</i>	ارابه چالزنی (حفاری)
<i>wall rock</i>	سنگ دیواره (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>wall rock alteration</i>	دگرسانی سنگ دیواره (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>warman cyclosizer</i>	سيكلوسايزر وارمن (دانه‌بندی)
<i>waste</i>	باطله (عمومی)
<i>waste rock</i>	سنگ باطله (زمین‌شناسی اقتصادی)
<i>water content</i>	رطوبت محتوا (آب‌های زيرزميني)
<i>water separator</i>	آبگير (خدمات فني)
<i>water well</i>	چاه آب (حفاری)
<i>wave-cut bench</i>	ایوان ساحلی (زمین‌شناسی عمومی)
<i>wave-cut terrace</i>	پادگانه موجی (زمین‌شناسی عمومی)
<i>weaker second order stationary</i>	ايستائي مرتبه دوم ضعيف (زمين‌آمار)
<i>weathering</i>	هوازدگی (زمین‌شناسی فيزيکي)
<i>weathering correction</i>	تصحيح هوازدگی (ژئوفيزيك)
<i>wedge failure</i>	شکست گوهای (mekanik سنگ)
<i>wedge shaped cut</i>	برش گوهای (آتشباری)
<i>weight strength of explosives</i>	قدرت وزنی ماده منفجره (آتشباری)
<i>well logging</i>	چاه‌پيمایي (چاه‌پيمایي)
<i>well loss</i>	افت چاه (آب‌های زيرزميني)
<i>Wenner array</i>	آرایش ونر (ژئوفيزيك)

<i>wet analysis</i>	تجزیه مرطوب (ژئوشیمی)
<i>wet drilling</i>	چالزنی تر (چالزنی)
<i>wet shotcrete</i>	بتن پاشی تر (نگهداری)
<i>wet sieving</i>	تجزیه غربالی تر (دانه‌بندی)
<i>wetting agents</i>	افزوondنی‌های آبگیرساز (فلوتاسیون)
<i>whistle-pipe sampler</i>	نمونه‌گیر لوله‌ای سوتی (نمونه‌برداری)
<i>winch</i>	جرثقیل طبلکی (تراپری)
<i>winning</i>	استخراج (معدن زیرزمینی)
<i>winze</i>	پایین رو (معدن زیرزمینی)
<i>wire cutting machine</i>	ماشین سیم برش (معدن روباز)
<i>wire line drilling</i>	حفاری کابلی (حفاری اکتشافی)
<i>wire mesh</i>	تورسیمی (نگهداری)
<i>wire rope</i>	کابل فولادی (تراپری)
<i>wire rope safety factor</i>	ضریب ایمنی کابل فولادی (تراپری)
<i>Wolf net</i>	شبکه ولف (زمین‌شناسی ساختمانی)
<i>wooden crib</i>	جزر چوبی (نگهداری)
<i>wooden roof bolt</i>	پیچ سنگ سقفی چوبی (نگهداری)
<i>working bench</i>	کارگاه استخراج (معدن روباز)
<i>working capital</i>	سرمایه در گردش (عمومی)
<i>working pit slope</i>	شیب کارگاه استخراج (معدن روباز)

# X, Y, Z

*xanthate*

گزانات (فلوتاسیون)

*xenolith*

بیگانه سنگ (سنگ‌شناسی)

*xenothermal deposits*

ذخایر زینوترمال (زمین‌شناسی اقتصادی)

*x-ray fluorescence*

فلوئورسانس اشعه  $x$  (ژئوشیمی)

*yeast*

پایه‌های باربر (نگهداری)

*yield pillars*

مخمر (عمومی فرآوری)

*yield point*

نقطه تسلیم (مکانیک سنگ)

*yielding steel set*

قاب فلزی کشویی (T.H) (نگهداری)

*zeta potential*

پتانسیل زتا (فلوتاسیون)

*zeta potential layer*

لایه پتانسیل زتا (عمومی فرآوری)

*zigzag road system*

راه زیگزاگی (معدن روباز)

*zonal structure*

ساخت منطقه‌ای (زمین‌شناسی اقتصادی)

*zonality index*

شاخص منطقه‌بندی (ژئوشیمی)

*zoning*

منطقه‌دار بودن (زمین‌شناسی اقتصادی)

*$\beta$ -diagram*

نمودار بتا (زمین‌شناسی ساختمانی)



## خواننده گرامی

امور نظام فنی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، با گذشت بیش از سی سال فعالیت تحقیقاتی و مطالعاتی خود، افرون بر پانصد عنوان نشریه تخصصی- فنی، در قالب آیین‌نامه، ضابطه، معیار، دستورالعمل، مشخصات فنی عمومی و مقاله، به صورت تالیف و ترجمه، تهییه و ابلاغ کرده است. نشریه حاضر در راستای موارد یاد شده تهییه شده، تا در راه نیل به توسعه و گسترش علوم در کشور و بهبود فعالیت‌های عمرانی به کار بrede شود. فهرست نشریات منتشر شده در پایگاه اطلاع‌رسانی [nezamfanni.ir](http://ne zamfanni.ir) قابل دستیابی می‌باشد.

امور نظام فنی

**Islamic Republic of Iran  
Vice Presidency for Strategic Planning and Supervision**

# **Dictionary of exploration, exploitation and mineral processing terms**

**No. 567**

Office of Deputy for Strategic Supervision

Ministry of Industry, Mine and Trade

Department of Technical Affairs

Deputy office of Mining Affairs and Mineral  
Industries

**Nezamfanni.ir**

Office for Mining Exploitation and Supervision  
<http://www.mim.gov.ir>

**2013**

## این نشریه

شامل واژه‌ها و اصطلاحات پایه فعالیت‌های اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی است و با ارایه شرح کوتاهی برای هر یک از واژه‌ها، هدف یکسان‌سازی کاربرد اصطلاحات معدنی، استانداردسازی آن‌ها و درک سریع مفهوم واژه‌ها را دربر دارد.